

Raport za lata 2023-2024 z wykonania
Programu Ochrony Środowiska
dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024
z perspektywą na lata 2025-2028

Sulęcinek, 15 kwietnia 2025 rok

Raport za lata 2023-2024 z wykonania
Programu Ochrony Środowiska
dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024
z perspektywą na lata 2025-2028

ZAMAWIAJĄCY:

Powiat Sulęciński
ul. Lipowa 18a
69-200 Sulęcín
starostwo@powiatsulecinski.pl

WYKONAWCA:

TERRA PROJEKT Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska s.c.
ul. Zamkowa 4a/1, 62-070 Dąbrówka
tel. +48 692 290 324, +48 883 855 117
biuro@terraprojekt.pl, www.terraprojekt.pl

SPIS TREŚCI:

1. PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA	5
2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	5
3. METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU	6
4. CELE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU SULĘCIŃSKIEGO	6
5. MONITORING STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU SULĘCIŃSKIEGO W 2023 I 2024 ROKU	8
5.1. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	8
5.2. HAŁAS KOMUNIKACYJNY	11
5.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	12
5.4. WODY POWIERZCHNIOWE	13
5.5. WODY PODZIEMNE	18
5.6. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	18
5.7. ZASOBY GEOLOGICZNE	20
5.8. POWIERZCHNIA ZIEMI	20
5.9. GOSPODARKA ODPADAMI KOMUNALNYMI	21
5.10. ZASOBY PRZYRODNICZE	22
6. RAPORT Z WYKONANYCH DZIAŁAŃ W LATACH 2023-2024	24
7. PONIESIONE KOSZTY NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ W LATACH 2023-2024	80
8. WSAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU SULĘCIŃSKIEGO	82
9. PODSUMOWANIE	94

SPIS TABEL:

Tabela 1	Normatywne stężenia zanieczyszczeń powietrza w latach 2020-2023 uzyskane na stacji pomiarowej w Sulęcinie przy ulicy Dudka	8
Tabela 2	Klasyfikacja strefy lubuskiej w roku 2020, 2023 i 2024 dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrona zdrowia ludzi	10
Tabela 3	Klasyfikacja strefy lubuskiej w roku 2020, 2023 i 2024 dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrony roślin	11
Tabela 4	Wyniki pomiarów hałasu drogowego w Lubniewicach w 2023 roku	12
Tabela 5	Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych	13
Tabela 6	Klasyfikacja wskaźników jakości wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych w 2023 roku	15
Tabela 7	Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych jeziornych na terenie powiatu w 2023 roku	17
Tabela 8	Sieć wodociągowa w roku 2020 i 2023	18
Tabela 9	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w roku 2020 i 2023	19
Tabela 10	Sieć kanalizacyjna w roku 2020 i 2023	19
Tabela 11	Odczyn i potrzeby wapnowania gleb na terenie powiatu sulęcińskiego na podstawie wykonanych badań w latach 2023-2024	20

Tabela 12	Zasobność gleb w makroelementy na terenie powiatu sulęcińskiego na podstawie wykonanych badań w latach 2023-2024.....	20
Tabela 13	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2020 i 2023 roku	21
Tabela 14	Masa wyrobów azbestowych pozostała do unieszkodliwienia na terenie powiatu	22
Tabela 15	Zestawienie powierzchni lasów w 2023 roku	23
Tabela 16	Raport z wykonanych zadań własnych zaplanowanych na lata 2023-2024.....	25
Tabela 17	Raport z wykonanych zadań monitorowanych zaplanowanych na lata 2023-2024	39
Tabela 18	Podsumowanie poniesionych kosztów na realizację działań w latach 2023-2024	81
Tabela 19	Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028	83

1. PODSTAWA PRAWNA I CEL OPRACOWANIA

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2024 poz. 54 ze zm.) w art. 17 ust. 1 nakłada na organ wykonawczy powiatu obowiązek opracowania programu ochrony środowiska. Następstwem tego działania jest sporządzenie raportu z wykonania programu ochrony środowiska co dwa lata. Zgodnie z art. 18 ust. 2 i 3 ww. ustawy raport przedstawia się radzie powiatu, a następnie przekazywany jest przez organ wykonawczy powiatu do organu wykonawczego województwa.

„Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”, zwany dalej Raportem, dotyczy przyjętego uchwałą nr XXXVI/197/21 Rady Powiatu Sulęcińskiego z dnia 28 września 2021 roku „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”. Treść Programu dostępna jest na stronie internetowej <https://bip.powiatsulecinski.pl>

Niniejszy Raport jest podsumowaniem dwóch lat realizacji Programu ochrony środowiska i dotyczy okresu od stycznia 2023 roku do końca grudnia 2024 roku. Raport ma charakter informacyjny i podsumowujący w zakresie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji przez Powiat Sulęciński oraz inne jednostki organizacyjne, wykonujące na terenie powiatu zadania związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska, w tym ochroną powietrza, ochroną przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarką wodno-ściekową i ochroną wód, ochroną powierzchni ziemi i gospodarką odpadami, ochroną przyrody oraz edukacją ekologiczną, zgodnie z kompetencjami określonymi w różnych aktach prawnych. Informacje zawarte w Raporcie odnoszą się do przyjętych w Programie celów i kierunków interwencji (Program – rozdział nr 7.1) oraz zaplanowanych harmonogramów działań (tabela nr 43 i 44) przewidzianych do realizacji w latach 2023-2024.

2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Do opracowania „Raportu za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” wykorzystano dane i informacje zawarte w:

- Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028 (przyjętego uchwałą nr XXXVI/197/21 Rady Powiatu Sulęcińskiego z dnia 28 września 2021 r.),
- informacje pozyskane z:
  - Starostwa Powiatowego w Sulęcinie,
  - Jednostek organizacyjnych Powiatu Sulęcińskiego,
  - Urzędu Gminy Krzeszyce,
  - Urzędu Miejskiego w Lubniewicach,
  - Urzędu Gminy Słońsk,
  - Urzędu Miejskiego w Sulęcinie,
  - Urzędu Miejskiego w Torzymiu,
  - Nadleśnictwa: Cybinka, Krosno, Lubniewice, Międzyrzecz, Ośno Lubuskie, Skwierzyna, Sulęcín, Świebodzin, Torzym,
  - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, oddział w Zielonej Górze,
  - Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze,

- Celowego Związku Gmin CZG-12,
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze (WIOŚ).
- informacje statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego,
- raporty o stanie środowiska wykonane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze,
- opracowania własne.

3. METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2024 poz. 54 ze zm.) nie precyzuje formy ani zakresu Raportu. W celu przejrzystego przedstawienia Raportu, opracowano go w formie tabel, w których wypisano z „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” wszystkie zaplanowane na okres sprawozdawczy (tj. na lata 2023-2024) działania lub inwestycje. Następnie określono, czy zadanie zostało zrealizowane oraz w jakim zakresie. Przy każdym zadaniu określono jednostkę, która je wykonała, termin realizacji oraz tam, gdzie było to możliwe określono poniesione koszty i źródło finansowania. Dodatkowo opisano stan środowiska naturalnego na terenie powiatu sulęcińskiego, na podstawie prowadzonego monitoringu przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

4. CELE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU SULĘCIŃSKIEGO

W „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” wyodrębniono dla każdego obszaru interwencji cele i kierunki interwencji, które zostały wyznaczone w ścisłej korelacji z zadaniami w programie ochrony środowiska na szczeblu wyższym oraz uwzględniają cele zawarte w innych strategiach, programach i dokumentach programowych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Poniżej przedstawiono cele wyznaczone dla poszczególnych obszarów interwencji:

OBSZAR INTERWENCJI - OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA

Cel: Poprawa jakości powietrza

Kierunki interwencji:

- Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,

Cel: Adaptacja do zmian klimatu

Kierunki interwencji:

- Zwiększenie efektywności energetycznej budynków i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii.

OBSZAR INTERWENCJI - ZAGROŻENIA HAŁASEM

Cel: Dobry stan klimatu akustycznego

Kierunki interwencji:

- Ograniczenie emisji hałasu do środowiska,

OBSZAR INTERWENCJI - POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Cel: Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych

Kierunki interwencji:

- Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym,

OBSZAR INTERWENCJI - GOSPODAROWANIE WODAMI

Cel: Osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Kierunki interwencji:

- Ochrona zasobów wód oraz poprawa ich jakości,

Cel: Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody

Kierunki interwencji:

- Zwiększanie retencji wodnej,

Cel: Ochrona mieszkańców przed powodzią i suszą

Kierunki interwencji:

- Zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego,
- Przeciwdziałanie skutkom suszy,

OBSZAR INTERWENCJI - GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Cel: Wzmocnienie dostępności infrastruktury wodno-kanalizacyjnej

Kierunki interwencji:

- Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki
- Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków,

OBSZAR INTERWENCJI – ZASOBY GEOLOGICZNE

Cel: Ograniczanie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami geologicznymi,

OBSZAR INTERWENCJI – GLEBY

Cel: Konkurencyjne i ekologiczne rolnictwo

Kierunki interwencji:

- Zachowanie i racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych,

OBSZAR INTERWENCJI - GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW

Cel: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Kierunki interwencji:

- Usprawnienie funkcjonowania systemu selektywnego zbierania/odbierania odpadów komunalnych,
- Ograniczenie oddziaływania odpadów na środowisko,

OBSZAR INTERWENCJI - ZASOBY PRZYRODNICZE

Cel: Zachowanie różnorodności biologicznej

Kierunki interwencji:

- Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu
- Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,

OBSZAR INTERWENCJI - ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Cel: Utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnych awarii

Kierunki interwencji:

- Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii i zagrożeń środowiska dla ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej,

OBSZAR INTERWENCJI – EDUKACJA EKOLOGICZNA

Cel: Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa

Kierunki interwencji:

- Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji

OBSZAR INTERWENCJI – MONITORING ŚRODOWISKA

Cel: Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska

Kierunki interwencji:

- Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

5. MONITORING STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU SULĘCIŃSKIEGO W 2023 I 2024 ROKU

W latach 2023-2024 prowadzony był monitoring stanu środowiska na terenie powiatu sulęcińskiego.

Badania były prowadzone przez Inspekcję Ochrony Środowiska. Poniżej opisano uzyskane wyniki.

5.1. Jakość powietrza atmosferycznego

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2024 poz. 54 ze zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska (w tym Regionalne Wydziały Monitoringu Środowiska GIOŚ na poziomie województw) dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów.

Na terenie województwa lubuskiego jest 10 stacji pomiarowych do oceny jakości powietrza. Jedna stacja zlokalizowana jest w Sulęcinie przy ulicy Dudka. W poniższej tabeli zestawiono pomiary normatywnych stężeń zanieczyszczeń powietrza uzyskane na stacji pomiarowej w Sulęcinie przy ulicy Dudka w roku 2020 (rok bazowy) oraz w roku 2023 i 2024.

Tabela 1 Normatywne stężenia zanieczyszczeń powietrza w latach 2020-2023 uzyskane na stacji pomiarowej w Sulęcinie przy ulicy Dudka

Stacja – Sulęcin ul. Dudka					
Zanieczyszczenie	Okres uśredniania	Wartość dopuszczalna/docelowa	Wartość uzyskana		
			2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2024 rok
SO ₂	Max 1h	350 µg/m ³	12	n. b.	n. b.
	Max 24 h	125 µg/m ³	8	n. b.	n. b.
NO ₂	Max 1 h	200 µg/m ³	33	28	31
	Rok	40 µg/m ³	9	6	6
Pył zawieszony PM ₁₀	Max 24 h	50 µg/m ³	34	35	43
	Rok	40 µg/m ³	21	21	24
Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM ₁₀	Rok	1 ng/m ³	3	1	1
Ołów w pyłe PM ₁₀	Rok	0,5 µg/m ³	0,01	n. b.	n. b.

Stacja – Sulęcín ul. Dudka					
Zanieczyszczenie	Okres uśredniania	Wartość dopuszczalna/docelowa	Wartość uzyskana		
			2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2024 rok
Arsen w pyłe PM10	Rok	6 ng/m ³	1,0	n. b.	n. b.
Kadm w pyłe PM10	Rok	5 ng/m ³	0,1	n. b.	n. b.
Nikiel w pyłe PM10	Rok	20 ng/m ³	4,0	n. b.	n. b.
Ozon	Max 8 d	120 µg/m ³	21	8	n. b.
	Max 8 h	120 µg/m ³	10	2	n. b.
Tlenek węgla	Max 8h	10 mg/m ³	1	n. b.	n. b.

Kolorem czerwonym zaznaczone są wartości przekraczające poziomy docelowe.

Źródło: „Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim. Raport wojewódzki za rok 2020, 2023” Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W Sulęcínie w latach 2020-2024 odnotowano mniejsze stężenie dwutlenku azotu (wartość średnia roczna), a od 2023 roku nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych norm dla benzo(a)pirenu w pyłe PM10.

Ocenę jakości powietrza w województwie lubuskim wykonano dla trzech stref: miasto Gorzów Wielkopolski, miasto Zielona Góra oraz strefa lubuska. Powiat sulęciński należy do strefy lubuskiej.

Zanieczyszczenia, które uwzględnia się przy ocenie strefy pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi to: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen, ozon, pył PM10, pył PM2,5, ołów w PM10, arsen w PM10, kadm w PM10, nikiel w PM10, benzo(a)piren w PM10. Natomiast w ocenie strefy pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się następujące substancje: dwutlenek siarki, tlenki azotu i ozon.

Z otrzymanych wyników stężeń zanieczyszczeń określa się klasy strefy i wymagane działania:

1. Dla zanieczyszczeń, w których określa się poziom dopuszczalny:
  - Klasa A – poziom stężeń zanieczyszczeń nie przekraczający poziomu dopuszczalnego. Wymagane działania - utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem;
  - Klasa C - poziom stężeń zanieczyszczeń powyżej poziomu dopuszczalnego. Wymagane działania - określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych.
2. Dla zanieczyszczeń, w których określa się poziom docelowy:
  - Klasa A – poziom stężeń zanieczyszczeń nie przekraczający poziomu docelowego. Oczekiwane działania - utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego.

- Klasa C - poziom stężeń zanieczyszczeń powyżej poziomu docelowego. Oczekiwane działania - dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych, opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu.
3. Dla stężeń ozonu z uwzględnieniem poziomu celu długoterminowego:
- Klasa D1 – poziom stężeń ozonu nie przekraczający poziomu celu długoterminowego. Oczekiwane działania - utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego.
  - Klasa D2 – poziom stężeń ozonu powyżej poziomu celu długoterminowego.

Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie jego stężeń występujących w rejonach, gdzie stężenia te są najwyższe na obszarze strefy. Zaliczenie strefy do gorszej klasy (klasa C) nie oznacza zatem, że jakość powietrza na terenie całej strefy nie spełnia określonych kryteriów. Przypisanie strefie klasy C nie oznacza także konieczności prowadzenia intensywnych działań na rzecz poprawy jakości powietrza na obszarze całej strefy. Oznacza natomiast potrzebę podjęcia odpowiednich działań w odniesieniu do wybranych obszarów w strefie (z reguły o ograniczonym zasięgu) i dla określonych zanieczyszczeń.

Ocenę jakości powietrza, ze względu na ochroną zdrowia ludzi, w 2020 roku (rok bazowy) oraz w 2023 i 2024 roku w strefie lubuskiej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2 Klasyfikacja strefy lubuskiej w roku 2020, 2023 i 2024 dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrona zdrowia ludzi

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik klasyfikacji strefy lubuskiej		
	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2024 rok
Dwutlenek siarki	A	A	A
Dwutlenek azotu	A	A	A
Tlenek węgla	A	A	A
Benzen	A	A	A
Ozon	C – wg poziomu docelowego	A – wg poziomu docelowego	A – wg poziomu docelowego
	D2 – wg poziomu celu długoterminowego	D2 – wg poziomu celu długoterminowego	D2 – wg poziomu celu długoterminowego
Pył zawieszony PM10	A	A	A
Pył zawieszony PM2,5	A – faza I	A – faza I	A – faza I
	A1 – faza II	A1 – faza II	A1 – faza II
Ołów w pyłe PM10	A	A	A
Arsen w pyłe PM10	A	A	A
Kadm w pyłe PM10	A	A	A
Nikiel w pyłe PM10	A	A	A

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik klasyfikacji strefy lubuskiej		
	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2024 rok
Benzo(a)piren w pyłe PM10	C	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim – raport wojewódzki za rok 2020, 2023, 2024 – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze.

W rocznej ocenie jakości powietrza, wykonanej ze względu na ochronę zdrowia ludzi, w roku bazowym 2020 odnotowano przekroczenia poziomu docelowego dla ozonu oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, w związku z czym strefę lubuską zakwalifikowano do klasy C. W 2023 roku nastąpiła poprawa jakości powietrza w strefie lubuskiej ponieważ nie odnotowano przekroczeń poziomów docelowych dla ozonu i benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, w związku z tym strefa lubuska uzyskała klasę A. W roku 2024 utrzymała się taka sama klasyfikacja jak w roku 2023.

Dokonano również oceny jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów przyjętych ze względu na ochronę roślin. Ocena pod kątem ochrony roślin prowadzona jest wyłącznie dla strefy lubuskiej. Klasyfikację wykonano na podstawie wyników pomiarów prowadzonych w stacji Smolary Bytnickie. Jako metodę uzupełniającą na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza w województwie, wykorzystano metodę obiektywnego szacowania w oparciu o wyniki modelowania matematycznego.

Tabela 3 Klasyfikacja strefy lubuskiej w roku 2020, 2023 i 2024 dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrony roślin

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik klasyfikacji strefy lubuskiej		
	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2024 rok
Dwutlenek siarki	A	A	A
Tlenek azotu	A	A	A
Ozon (poziom docelowy)	A	A	A
Ozon (poziom celu długoterminowego)	D2	D2	D2

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim – raport wojewódzki za rok 2020, 2023, 2024 – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze.

Rezultatem końcowym oceny stref lubuskiej pod kątem ochrony roślin, podobnie jak pod kątem ochrony zdrowia, jest określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie. W efekcie oceny przeprowadzonej dla 2023 i 2024 roku w zakresie dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu (poziom docelowy) strefę lubuską zaliczono do klasy A. W klasyfikacji dodatkowej w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefie przypisano klasę D2. Natomiast w porównaniu do roku bazowego (tj. 2020 roku) nie nastąpiła poprawa jakości powietrza w strefie lubuskiej pod kątem ochrony roślin.

5.2. Hałas komunikacyjny

W 2023 roku Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykonał na terenie powiatu pomiary krótkookresowego poziomu hałasu. Punkty były wyznaczone w Lubniewicach przy drodze wojewódzkiej

nr 136 przy ulicy Gorzowskiej (teren zabudowy zagrodowej), Jana Pawła II (teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego), Sulęcińskiej (teren mieszkaniowo-usługowy).

Tabela 4 Wyniki pomiarów hałasu drogowego w Lubniewicach w 2023 roku

Lokalizacja Punktu	Równoważny poziom hałasu	Dopuszczalne wartości	Natężenie ruchu (pojazdy/h)	
	Pora dnia L _{AeqD} [dB] (16h)	Pora dnia L _{AeqD} [dB] (16h)	ogółem	pojazdy ciężkie
	Pora nocy L _{AeqN} [dB] (8h)	Pora nocy L _{AeqN} [dB] (8h)		
Lubniewice, ul. Gorzowska	62,2	65,0	130	9
jw. pora nocy	50,0	56,0	9	1
Lubniewice, ul. Jana Pawła II	60,3	65,0	169	9
jw. pora nocy	50,0	56,0	13	1
Lubniewice, ul. Sulęcińska	59,5	65,0	146	12
jw. pora nocy	51,1	56,0	13	1

Źródło: „Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa lubuskiego w roku 2023” GIOŚ/PMŚ.

W punktach pomiarowych nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu, ani w porze dnia ani w porze nocy.

W 2024 roku Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na terenie powiatu sulęcińskiego wykonał pomiary hałasu komunikacyjnego przy drodze krajowej nr 92 w dwóch punktach pomiarowych na obszarze miejscowości Boczków. Zweryfikowane i zatwierdzone na poziomie krajowym wyniki pomiarów zostaną zamieszczone w rocznej ocenie hałasu za 2024 rok dla województwa lubuskiego pod koniec 2025 roku¹.

W roku bazowym (tj. 2020 roku) nie prowadzono pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu sulęcińskiego, dlatego nie można stwierdzić jaka zaszła zmiana.

5.3. Pola elektromagnetyczne

Pomiary poziomów pól elektromagnetycznych wykonywane są przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020, poz. 2311). Wynikiem pomiarów była średnia arytmetyczna z półgodzinnego pomiaru prowadzonego w sposób ciągły oraz wyliczona wartość wskaźnika poziomu emisji WMe¹ zgodnie z załącznikiem 3 pkt. 2 ust. 5 do rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020, poz. 2311). Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za dotrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości wskaźnikowych WMe nie przekracza wartości 1. Natomiast poziom dopuszczalny składowej

¹ Na podstawie danych z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze (pismo nr DMS-ZG.731.13.2025.LS z dn. 15.04.2025 r.).

elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz wynosi 28–61 V/m.

Tabela 5 Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych

Rok pomiaru	Lokalizacja punktu pomiarowego	Wynik 0,5 godz. pomiaru [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]	Wartość wskaźnika WM _E
2020 rok (rok bazowy)	Sulęcín, ul. Mickiewicza	0,35	0,21	-
	Torzym, ul. Dworcowa 4	0,4	0,19	-
	Słońsk, ul. 3 Lutego 64a	1,13	-	-
2023 rok	Sulęcín, Osiedle Słoneczne 8e	0,75	0,21	0,05
2024 rok	Torzym, ul. Dworcowa 4	0,6	0,3	0,05
	Lubniewice, ul. Strzelecka 25	0,7	0,3	0,05

Zródło: Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze.

W powyższych punktach nie stwierdzono występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

5.4. Wody powierzchniowe

Monitoring wód powierzchniowych jako element gospodarowania wodami dostarcza zarządzającemu wodami danych o jakości wód, w określonym zakresie i odpowiednim czasie umożliwiającym wykorzystanie ich w kolejnych pracach planistycznych, sporządzanych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami. Uzyskanie spójnego i kompletnego obrazu stanu lub potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz stanu wód w badanych jednolitych częściach wód powierzchniowych (JCWP) jest wypełnieniem obowiązków zapisanych w Ramowej Dyrektywie Wodnej. Monitoringiem wód powierzchniowych zajmuje się Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach, tj., gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan/potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w złym stanie.

Rzeki

Na terenie powiatu sulęcińskiego, zgodnie z nowym wykazem jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) obowiązującym w latach 2022-2027, znajduje się 16 zlewni JCWP rzecznych:

- RW600010189619 Kanał Postomski do Lubniewki,
- RW6000121899 Warta od Noteci do ujścia,
- RW600018189629 Lubniewka
- RW600015189654 Kanał Krępiński

- RW60001618969 Kanał Postomski od Lubniewki do ujścia
- RW600016189689 Racza Struga od Kanału Kostrzyńskiego do ujścia
- RW60001117699 Pliszka od Konotopu do ujścia
- RW60000917639 Pliszka od źródeł do Konotopa wraz z Konotopem
- RW600019187895299 Jeziorna
- RW6000101878989 Jordanka
- RW600018187889 Paklica
- RW6000101896349 Rudzianka
- RW600010189649 Postomia
- RW60001617899 Ilanka od Rzepii do ujścia
- RW6000101896699 Łęcza
- RW60001017859 Ilanka od źródeł do Rzepi.

Klasyfikacja wskaźników jakości wód wykonywana jest na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. 2021, poz. 1475). Zgodnie z zapisami rozporządzenia, na podstawie badań wykonanych w roku 2023 i 2024, w JCWP wykonana zostanie klasyfikacja elementów biologicznych, hydromorfologicznych, fizykochemicznych i chemicznych. Wykonanie klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz oceny stanu JCWP, następuje nie rzadziej niż co 3 lata. W związku z tym wykonanie klasyfikacji i oceny stanu JCWP objętych monitoringiem w latach 2022–2024 planowane jest na rok 2025.

W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację wskaźników jakości wód monitorowanych w JCWP rzecznych w 2023 roku.

Wyniki monitoringu wód powierzchniowych z roku 2024 są obecnie weryfikowane. Po akceptacji ich na poziomie krajowym posłużą do wykonania klasyfikacji wskaźników za rok 2024, a w dalszej kolejności do wykonania oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych za lata 2019-2024. Zarówno klasyfikacja, jak i ocena stanu JCWP będą ogólnodostępne na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w II połowie 2025 roku ².

Ze względu na nowy podział na jednolite części wód powierzchniowych nie ma możliwości porównania ich stanu z rokiem bazowym (tj. 2020 rok).

---

² Na podstawie danych z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze (pismo nr DMS-ZG.731.13.2025.LS z dn. 15.04.2025 r.).

Tabela 6 Klasyfikacja wskaźników jakości wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych w 2023 roku

Nazwa i kod ocenianej JCWP	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Obserwacje hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczani syntetyczne
Kanał Postomski od Lubniewki do ujścia RW60001618969	Kanał Postomski - powyżej ujścia Łęczy (m. Słońsk)	Nie badano	Nie badano	2	Nie badano
Pliszka od Konotopu do ujścia RW60001117699	Pliszka - m. Urad	3	1	2	2
Pliszka od źródeł do Konotopa wraz z Konotopem RW60000917639	Pliszka - m. Zamęt	3	1	2	2
Jeziorna RW600019187895299	Jeziorna - dopływ do jez. Kursko	Nie badano	Nie badano	>2	Nie badano
Paklica RW600018187889	Paklica - m. Międzyrzecz	Nie badano	Nie badano	2	Nie badano
Postomia RW600010189649	Postomia - m. Krzeszyce	5	Nie badano	2	Nie badano
Ilanka od Rzepii do ujścia RW60001617899	Ilanka - m. Świecko	3	1	>2	2
Łęcza RW6000101896699	Łęcza - m. Słońsk	Nie badano	Nie badano	2	Nie badano
Ilanka od źródeł do Rzepi RW60001017859	Ilanka - poniżej Rzepina	5	1	1	2

Źródło: Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2023 – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Jeziora

Na terenie powiatu sulęcińskiego, zgodnie z nowym wykazem jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) obowiązującym w latach 2022-2027, znajduje się 8 jednolitych części wód powierzchniowych jeziornych:

- LW10070 Wielkie
- LW10380 Buszno
- LW10911 Lubiąż
- LW10910 Lubniewsko
- LW10929 Radachowskie
- LW10066 Ciecz
- LW10064 Malcz Pn.
- LW10067 Łagowskie.

Podobnie jak w przypadku jednolitych części wód powierzchniowych rzek w 2023 roku nie dokonano klasyfikacji i oceny stanu JCWP. Wykonano jedynie klasyfikację elementów biologicznych, hydromorfologicznych i fizykochemicznych.

Wyniki monitoringu wód powierzchniowych z roku 2024 są obecnie weryfikowane. Po akceptacji ich na poziomie krajowym posłużą do wykonania klasyfikacji wskaźników za rok 2024, a w dalszej kolejności do wykonania oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych za lata 2019-2024. Zarówno klasyfikacja, jak i ocena stanu JCWP będą ogólnodostępne na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w II połowie 2025 roku ⁵.

Poniżej została przedstawiona klasyfikacja wskaźników w 2023 roku w JCWP jeziornych wyznaczonych na terenie powiatu.

---

⁵ Na podstawie danych z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze (pismo nr DMS-ZG.731.13.2025.LS z dn. 15.04.2025 r.).

Tabela 7 Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych jeziornych na terenie powiatu w 2023 roku

Nazwa i kod ocenianej JCWP	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Obserwacje hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczani syntetyczne
Wielkie LW10070	jez. Wielkie (Wielicko) - stan. 01	4	-	>2	
Łagowskie LW10067	jez. Łagowskie - stan. 05	2	>1	2	2
Ciecz LW10066	jez. Ciecz (Trześniowskie) - stan. 01	3	>1	2	>2
Lubiąż LW10911	jez. Lubiąż - stan. 04	1	-	2	-
Lubniewsko LW10910	jez. Lubniewsko - stan. 04	3	>1	>2	2

Źródło: Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych jezior za rok 2023 – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

5.5. Wody podziemne

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” ustanowiono jednolite części wód podziemnych. Dla tych jednostek zostały sporządzone plany działań, służące osiągnięciu ustalonych dla nich celów środowiskowych. Zasoby wód podziemnych na obszarze powiatu sulęcińskiego znajdują się w granicy czterech jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd):

- GW600033,
- GW600040,
- GW600058,
- GW600059.

W latach 2023-2024 badania wód podziemnych na terenie powiatu nie były prowadzone przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

W roku bazowym (tj. 2020 rok) badania wód podziemnych przeprowadzono w Słómsku, gdzie wody uzyskały II klasę czyli były dobrej jakości.

5.6. Gospodarka wodno-ściekowa

Według danych z GUS w 2023 roku długość sieci wodociągowej na terenie powiatu wynosiła 430,0 km, Do sieci podłączonych było 31 129 mieszkańców, czyli z sieci wodociągowej korzystało 92,9% ogółu ludności powiatu. W tabeli poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące sieci wodociągowej w roku 2020 i 2023.

Tabela 8 Sieć wodociągowa w roku 2020 i 2023

jednostka administracyjna	długość sieci wodociągowej (rozdzielczej i przesyłowej) [km]		przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]		ludność korzystająca z sieci [os.]		korzystający z instalacji w ogółu ludności [%]	
	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok
Powiat Sulęciński	425,7	430,0	5 751	6 056	31 910	31 129	92,8	92,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Porównując rok bazowy z rokiem kontrolnym 2023 nastąpił wzrost długości sieci wodociągowej oraz zwiększyła się liczba przyłączy wodociągowych.

Zużycie wody w gospodarstwach domowych na terenie powiatu, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, wynosiło w 2023 roku 29,7 m³.

Ogólne zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2023 roku wynosiło 1 818,8 dam³. Na cele przemysłowe zużycie wody wynosiło 137 dam³, napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych – 316 dam³, a pozostała ilość na eksploatację sieci wodociągowej. Na przemysł

przypadało 7,5% ogólnego zużycia wody w powiecie. Szczegóły zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 9 Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w roku 2020 i 2023

jednostka administracyjna	Zużycie wody [dam ³]							
	Ogółem		Przemysł		Napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych		Eksploatacja sieci wodociągowej	
	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok
Powiat Sulęciński	1950,7	1818,8	215,0	137,0	333,0	316,0	1402,7	1365,8

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Porównując rok bazowy z rokiem kontrolnym 2023 nastąpił ogólny spadek zużycia wody o 131,9 dam³. Spadki nastąpiły w każdej podkategorii. Jeden mieszkaniec powiatu zużywał o 1,5 m³ wody mniej niż w 2020 roku.

Według danych z GUS w 2023 roku długość sieci kanalizacyjnej na terenie powiatu wynosiła 187,1 km. Do sieci podłączonych było 22 409 mieszkańców, czyli z sieci kanalizacyjnej korzystało 66,9% ogółu ludności powiatu. W tabeli poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące sieci kanalizacyjnej w roku 2020 i 2023.

Tabela 10 Sieć kanalizacyjna w roku 2020 i 2023

jednostka administracyjna	długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]		przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]		ludność korzystająca z sieci [os.]		korzystający z instalacji w ogółu ludności [%]	
	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok
Powiat Sulęciński	185,7	187,1	3 439	3 542	22 932	22 409	66,7	66,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS.

Porównując rok bazowy z rokiem kontrolnym 2023 nastąpił wzrost długości sieci kanalizacyjnej oraz zwiększyła się liczba przyłączy kanalizacyjnych.

Dane z Głównego Urzędu Statystycznego, dotyczące sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i zużycia wody, za 2024 rok będą dostępne w drugiej połowie 2025 roku.

W miejscach z rozproszoną zabudową oraz tam, gdzie nie ma możliwości technicznych lub ze względów ekonomicznych budowane są indywidualne systemy oczyszczania ścieków. Poszczególne

gminy na bieżąco prowadzą ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Na koniec 2024 roku liczba zbiorników bezodpływowych na terenie powiatu wynosiła 1 911 sztuk, a przydomowych oczyszczalni ścieków 792 sztuki. W porównaniu do roku bazowego nastąpił wzrost liczby zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

5.7. Zasoby geologiczne

Powiat sulęciński jest zasobny w złoża azotowego gazu ziemnego, gazu ziemnego i ropy naftowej. W 2023 roku wydobycie gazu ziemnego i ropy naftowej wynosiło łącznie 24,37 mln m³. W roku bazowym (tj. 2020 rok) nie prowadzona wydobywania. Na terenie powiatu występują również złoża węgla brunatnego, piasków i żwirów, kredy jeziornej i kredy piszącej, surowców ilastych ceramiki budowlanej oraz torfów leczniczych. Zarówno w roku 2020 i 2023 eksploatowano jedno złożo węgla brunatnego oraz jedno złożo piasków i żwirów. Okresowo eksploatowano dwa złoża piasków i żwirów.

Eksploatacja złóż odbywa się na podstawie wydanych koncesji na rozpoznawanie, wydobywanie kopalin. Na koniec 2024 roku wydanych było 6 koncesji.

5.8. Powierzchnia ziemi

Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gorzowie Wielkopolskim w latach 2023-2024, na zlecenie głównie indywidualnych rolników z terenu powiatu, przeprowadziła badania gleb na powierzchni 7 275,85 ha użytków rolnych, skąd pobrano łącznie 2 277 próbek. Poniżej zestawiono otrzymane wartości pH, potrzeb wapnowania gleb oraz zawartość makroelementów, które są niezbędne do prawidłowego wzrostu roślin i otrzymania optymalnych plonów.

Tabela 11 Odczyn i potrzeby wapnowania gleb na terenie powiatu sulęcińskiego na podstawie wykonanych badań w latach 2023-2024

Odczyn	% przebadanych próbek	Potrzeby wapnowania	% przebadanych próbek
Bardzo kwaśny	17	Konieczne	20
Kwaśny	34	Potrzebne	14
Lekko kwaśny	37	Wskazane	20
Obojętny	10	Ograniczone	19
Zasadowy	2	Zbędne	27

Źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gorzowie Wlkp.

Większość przebadanych użytków rolnych miała odczyn od kwaśnego do lekko kwaśnego. Natomiast wapnowanie gleb w większości przypadków było od koniecznego do wskazanego.

Tabela 12 Zasobność gleb w makroelementy na terenie powiatu sulęcińskiego na podstawie wykonanych badań w latach 2023-2024

Zawartość fosforu	% przebadanych próbek	Zawartość potasu	% przebadanych próbek	Zawartość magnezu	% przebadanych próbek
Bardzo niska	4	Bardzo niska	16	Bardzo niska	10

Zawartość fosforu	% przebadanych próbek	Zawartość potasu	% przebadanych próbek	Zawartość magnezu	% przebadanych próbek
Niska	33	Niska	35	Niska	21
Średnia	31	Średnia	21	Średnia	31
Wysoka	18	Wysoka	13	Wysoka	18
Bardzo wysoka	14	Bardzo wysoka	15	Bardzo wysoka	20

Źródło: Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gorzowie Wlkp.

W przebadanych próbkach większość gleb charakteryzowała się od niskiej do średniej zawartości fosforu. Zawartość potasu była od wartości niskich do średnich. Zawartość magnezu mieściła się w zakresie od niskiego do średniego.

5.9. Gospodarka odpadami komunalnymi

Odpady komunalne

Zarządzaniem systemem gospodarki odpadami komunalnymi na terenie poszczególnych gmin zajmuje się Celowy Związek Gmin CZG-12.

Ilość odpadów komunalnych zebranych i odebranych w 2023 roku z terenu gmin powiatu sulęcińskiego wynosiła 14 340,004 Mg. Wśród zebranych i odebranych odpadów komunalnych większość z nich były to zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne, które stanowiły 59,7% wszystkich odpadów. Szczegółowy wykaz został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 13 Masa odebranych odpadów komunalnych w 2020 i 2023 roku

Jednostka ewidencyjna	Masa zebranych i odebranych odpadów komunalnych [Mg]		Masa zebranych i odebranych zmieszanych odpadów komunalnych [Mg]	
	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok	2020 rok (rok bazowy)	2023 rok
Powiat Sulęciński	13 807,1003	14 340,004	8 460,5200	8 512,546

Źródło: Gminy powiatu sulęcińskiego.

W porównaniu do roku bazowego nastąpił spadek masy zebranych i odebranych odpadów komunalnych o 812,9403 Mg. Zmniejszyła się również masa zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych o 591,078 Mg.

Oprócz odbierania odpadów „u źródła” za pomocą pojemników lub worków mieszkańcy mają możliwość bezpłatnego przekazania wybranych frakcji odpadów do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Na terenie powiatu sulęcińskiego punkty te są w następujących lokalizacjach:

- PSZOK w Długoszynie na terenie Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych – dla mieszkańców gminy Sulęcín, Lubniewice i Torzym,
- PSZOK ul. Lipowa 50 w Sulęcín – dla mieszkańców gminy Sulęcín,

- PSZOK ul. Podgórna 26a w Krzeszycach (teren oczyszczalni ścieków) – dla mieszkańców gminy Krzeszyce,
- PSZOK ul. 3 Lutego 47 w Słońsku – dla mieszkańców gminy Słońsk.

Odpady azbestowe

Zgodnie z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” (przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2009 roku, zmienionego uchwałą 15 marca 2010 r.) przewiduje się usunięcie wszystkich wyrobów zawierających azbest do końca 2032 roku.

Według danych zawartych w bazie azbestowej⁶ na terenie powiatu do unieszkodliwienia pozostało 4 749,019 Mg wyrobów zawierających azbest, z czego do osób fizycznych należy 4 254,006 Mg, tj. 89,5% wszystkich wyrobów azbestowych.

Tabela 14 Masa wyrobów azbestowych pozostała do unieszkodliwienia na terenie powiatu

Jednostka ewidencyjna	Pozostałe do unieszkodliwienia [kg]		
	Osoby fizyczne	Osoby prawne	Razem
Powiat Sulęciński	4254006	495012	4749019

Źródło: bazaazbestowa.gov.pl (wg stanu na 14.03.2025 r.).

W latach 2023-2024 na terenie powiatu usunięto 243,865 Mg wyrobów zawierających azbest. Łącznie na ten cel wydano 195 459,48 zł.

5.10. Zasoby przyrodnicze

Według Głównego Urzędu Statystycznego obszary objęte ochroną prawną na terenie powiatu sulęcińskiego zajmują 58 231,99 ha, co stanowi 49,5% powierzchni powiatu⁷. W poszczególnych gminach obszary prawnie chronione zajmują powierzchnię:

- gmina Krzeszyce – 7 489,05 ha
- gmina Lubniewice – 7 570,87 ha
- gmina Słońsk – 12 460,31 ha
- gmina Sulęcín – 14 380,01 ha
- gmina Torzym – 16 331,75 ha

Na terenie powiatu ustanowiono następujące formy ochrony przyrody:

- Park Narodowy Ujście Warty
- Rezerваты przyrody: Buczyna Łagowska, Lemierzyce, Janie im. Włodzimierza Korsaka, Dolina Ilanki, Dolina Postomii, Dolina Ilanki II, Jezioro Ratno.
- Parki krajobrazowe: Łagowsko-Sulęciński Park Krajobrazowy, Ujście Warty.

⁶ www.bazaazbestowa.gov.pl – wg. stanu na dzień 15.03.2025 r.

⁷ Dane z Głównego Urzędu Statystycznego (wg stanu na 31.12.2023 r.)

- Obszary chronionego krajobrazu: Gorzowsko-Krzeszycka Dolina Warty, Dolina Ilanki, Dolina Jeziornej Strugi, Dolina Postomii, Ośniańska Rynna z Jeziorem Radachowskim, Pojezierze Lubniewicko-Sulęcińskie, Puszcza nad Pliszką.
- 135 pomników przyrody,
- Stanowisko dokumentacyjne o nazwie „Żebra”.
- 36 użytków ekologicznych.
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy Uroczysko Lubniewsko.

Dodatkowo na terenie powiatu wyznaczono obszary Natura 2000:

- PLC080001 Ujście Warty,
- PLH080073 Rynna Jezior Torzymskich,
- PLH080042 Stara Dąbrowa w Korytach,
- PLH080008 Buczyny Łagowsko-Sulęcińskie,
- PLH080009 Dolina Ilanki,
- PLH080011 Dolina Pliszki,
- PLH080003 Nietoperek.

Według danych z Głównego Urzędu Statystycznego w roku bazowym (tj. 2020 rok) obszary objęte ochroną prawną zajmowały powierzchnię 58 236,89 ha, jest to o 4,9 ha więcej niż w roku 2023. Różnica wynika ze zmiany powierzchni rezerwatu przyrody Dolina Postomii, wynikająca z zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 4 grudnia 2023 roku w sprawie rezerwatu przyrody "Dolina Postomi" (Dz. Urz. z 2023 r. poz. 2946

Lasy

Według Głównego Urzędu Statystycznego lasy na terenie powiatu sulęcińskiego w 2023 roku zajmowały powierzchnię 65 405,62 ha. Lasy publiczne stanowiły 99,3% wszystkich lasów na terenie powiatu. Wskaźnik lesistości w 2023 roku wynosił 55,6%.

Tabela 15 Zestawienie powierzchni lasów w 2023 roku

Jednostka ewidencyjna	Powierzchnia lasów ogółem	Lasy publiczne	Lasy prywatne	Lesistość
	ha			%
Powiat Sulęciński	65 405,62	64 930,14	475,48	55,6

Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Porównując rok bazowy (tj. 2020 rok) z rokiem 2023 powierzchnia lasów na terenie powiatu zwiększyła się o 27,45 ha. Natomiast lesistość powiatu zwiększyła się o 0,1 pkt procentowego.

Tereny zielone

Według Głównego Urzędu Statystycznego tereny zieleni, w powiecie sulęcińskim w 2023 roku, składały się z:

- 14 parków spacerowo-wypoczynkowe o powierzchni łącznej 66,4 ha;
- 35 zieleńców o powierzchni łącznej 29,8 ha;

- zieleni ulicznej i terenów zieleni osiedlowej o łącznej powierzchni 32,75 ha;
- 53 cmentarzy o łącznej powierzchni 35,47 ha;
- lasów gminnych o powierzchni 35,79 ha.

Porównując rok bazowy (tj. 2020 rok) z rokiem kontrolnym 2023 powierzchnia terenów zielonych w powiecie zwiększyła się o 5,14 ha.

6. RAPORT Z WYKONANYCH DZIAŁAŃ W LATACH 2023-2024

W dalszej części niniejszego opracowania przedstawiono najważniejszą, tabelaryczną część „Raportu za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”. W tabelach przedstawiono szczegółowe informacje na temat stopnia realizacji poszczególnych zadań własnych Powiatu Sulęcińskiego i zadań monitorowanych przewidzianych do realizacji w ramach "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028".

Tabela 16 Raport z wykonanych zadań własnych zaplanowanych na lata 2023-2024

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza							
1.	Podniesienie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej poprzez wymianę źródeł ciepła na mniej emisyjne oraz działania termomodernizacyjne	Powiat Sulęciński	Modernizacja budynku biblioteki pedagogicznej na potrzeby Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sulęcinie - termomodernizacja budynku oraz montaż nowego kotła gazowego i rekuperatora	Powiat Sulęciński	2023-2024	2 055 122,20	Rządowy Fundusz Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych (1 935 500,00 zł), Środki własne Powiatu Sulęcińskiego (119 622,20 zł)
			Termomodernizacja i poprawa efektywności energetycznej budynku Starostwa Powiatowego w Sulęcinie przy ul. Lipowej 18A - przygotowano dokumentację niezbędną do realizacji inwestycji (min. audyt energetyczny, inwentaryzację przyrodniczą, projekt przebudowy, wnioski o dofinansowanie)	Powiat Sulęciński	2024 (planowane zakończenie w 2026 r.)	100 590,00	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Przebudowa budynku I Liceum Ogólnokształcącego w Sulęcinie (w tym termomodernizacja) - przygotowano dokumentację niezbędną do realizacji inwestycji (PFU)	Powiat Sulęciński	2024 (planowane zakończenie w 2025 r.)	26 000,00	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
			Przebudowa budynku Domu Dziecka w Sulęcinie (w tym termomodernizacja) - przygotowano dokumentację niezbędną do realizacji inwestycji (PFU)	Powiat Sulęciński	2024 (planowane zakończenie w 2025 r.)	26 000,00	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
			Modernizacja infrastruktury Domu Pomocy Społecznej w Tursku (w tym termomodernizacja) - przygotowano dokumentację niezbędną do realizacji inwestycji (PFU)	Powiat Sulęciński	2024 (planowane zakończenie w 2026 r.)	59 400,00	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
2.	Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej z odnawialnych źródeł energii w budynkach użyteczności publicznej	Powiat Sulęciński	Montaż odnawialnych źródeł energii i modernizacja budynków Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sulęcinie w zakresie efektywności energetycznej	Powiat Sulęciński	2023 (planowane zakończenie w 2026 r.)	111 290,40	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Przebudowa i modernizacja dróg powiatowych wraz z budową ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego	Powiat Sulęciński	Przebudowa skrzyżowań dróg powiatowych w Rudnicy	Powiat Sulęciński	2024	99 000,00	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
				Poniesione koszty:		2 477 402,60	
Obszar interwencji: Zagrożenia hałasem							
1.	Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. „ciche” nawierzchnie, ekrany akustyczne, wały ziemne, upłynnienie ruchu, strefa ograniczonej prędkości, odpowiednie zapisy w SIWZ)	Powiat Sulęciński	Montaż progów wyspowych na drogach powiatowych (w Sulęcinie, w Lubniewicach oraz w gminie Torzym)	Powiat Sulęciński	2024	63 187,93	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
2.	Nadzór nad stacjami kontroli pojazdów	Starosta Sulęciński	Zgodnie z art. 83b ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1251) starosta co najmniej raz w roku przeprowadza kontrolę stacji kontroli pojazdów. Liczba przeprowadzonych kontroli na stacjach kontroli pojazdów: w 2023 r. – 7 kontroli	Starosta Sulęciński	2023	4 900,00	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
					2024	6 000,00	

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			w 2024 r. – 6 kontroli				
				Poniesione koszty:		74 087,93	
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne							
1.	Ewidencjonowanie źródeł PEM oraz weryfikacja zgłoszeń	Starosta Sulęciński	Rozpatrywanie zgłoszeń instalacji emitujących pole elektromagnetyczne	Starosta Sulęciński	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
				Poniesione koszty:		Wydatki bieżące	
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne							
1.	Ochrona niezagospodarowanych złóż kopalin na etapie wydawania koncesji	Starosta Sulęciński	W latach 2023-2024 Starosta Sulęciński nie udzielał koncesji na rozpoznawanie i wydobywanie kopalin	Starosta Sulęciński	2023-2024	-	-
2.	Kontrole w zakresie wykonywania postanowień udzielonych koncesji oraz eliminacja nielegalnych eksploatacji	Starosta Sulęciński	W latach 2023-2024 Starosta Sulęciński nie udzielał koncesji na rozpoznawanie i wydobywanie kopalin	Starosta Sulęciński	2023-2024	-	-
				Poniesione koszty:		-	
Obszar interwencji: Gleby							

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
1.	Identyfikacja potencjalnych źródeł zanieczyszczeń powierzchni ziemi, aktualizacja wykazu historycznych zanieczyszczeń ziemi	Starosta Sulęciński	Prowadzenie aktualizacji wykazu historycznych zanieczyszczeń ziemi	Powiat Sulęciński	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
				Poniesione koszty:		Wydatki bieżące	
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							
1.	Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, przetwarzania odpadów oraz wytwórców odpadów dla zapewnienia skutecznej egzekucji prawa	Starosta Sulęciński	Udział w kontrolach prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze w ramach postępowania administracyjnego w sprawach zezwoleń/pozwoleń z zakresu gospodarki odpadami	Starosta Sulęciński	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
				Poniesione koszty:		Wydatki bieżące	
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze							
1.	Nasadzenia drzew przy drogach powiatowych w ramach decyzji wydanych przez Wójtów/Burmistrzów Gmin	Powiat Sulęciński	W latach 2023-2024 nasadzono 36 szt. drzew w pasach dróg powiatowych	Powiat Sulęciński	2024	1 000,00	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
2.	Promocja powiatu w celu podniesienia atrakcyjności turystycznej	Powiat Sulęciński	Wsparcie finansowe druku map turystyczno-krajoznawczych „Rezerwaty Ziemi Lubuskiej”	Powiat Sulęciński	2023	1 000,00	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
3.	Nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa w ramach podpisanych porozumień i umów	Starosta Sulęciński	Wydawanie decyzji z zakresu gospodarki leśnej, zatwierdzanie uproszczonych planów urządzenia lasów, kontrola realizacji decyzji, cechowanie pozyskanego drewna	Starosta Sulęciński	2023	31 921,89	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
					2024	31 930,69	
				Poniesione koszty:		65 852,58	
Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami							
1.	Rozbudowa systemu alarmowania i ostrzegania o nadzwyczajnych zagrożeniach	Starosta Sulęciński	Konserwacja anteny w gminie Lubniewice	Powiat Sulęciński	2023	2 460,00	Dotacja celowa z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.
			Konserwacja masztu w gminie Sulęcín	Powiat Sulęciński, Gmina Sulęcín	2023	2 460,00	Dotacja celowa z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.,

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
							Środki własne gminy
			Konserwacja i pomiary instalacji antenowej (radiotelefon)	Powiat Sulęciński	2024	2 829,00	Dotacja celowa z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.
			Konserwacja syren w gminie Sulęcín	Powiat Sulęciński, Gmina Sulęcín	2024	2 214,00	Dotacja celowa z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., Środki własne gminy
2.	INNE:		Zakup środków ochrony indywidualnej oraz sprzętu ochrony układu oddechowego dla funkcjonariuszy JRG w Sulęcínie	Powiat Sulęciński	2023	40 672,98	Dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
							Wodnej w Zielonej Górze, Wkład własny Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej
			Przygotowanie jednostek PSP województwa lubuskiego do zadań związanych z przeciwdziałaniem skutkom klęsk żywiołowych wraz z odtworzeniem potencjału ratowniczego po działaniach powodziowych – dotacja celowa z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego	Powiat Sulęciński	2024	297 650,00	Dotacja celowa z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego
			Wsparcie zakupu lekkiego samochodu specjalnego do logistycznego zabezpieczenia działań z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego dla Komendy Powiatowej PSP w Sulęcinie	Powiat Sulęciński	2024	10 000,00	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
				Poniesione koszty:		358 285,98	

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Obszar interwencji: Edukacja ekologiczna							
1.	Promocja ochrony środowiska oraz kształtowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa (gadżety promujące ochronę środowiska oraz ekologię, wykonane z materiałów przyjaznych środowisku, wspieranie akcji, pn. sprzątanie świata, organizowanie konkursów ekologicznych, rajdów, pikników, festynów)	Powiat Sulęciński (jednostki organizacyjne powiatu)	Wydatki na działania proekologiczne realizowane przez różne instytucje m.in.: stowarzyszenia, sołectwa, placówki edukacyjne, w ramach warsztatów, konkursów, festynów.	Instytucje zewnętrzne, w tym m.in.: sołectwa, stowarzyszenia, placówki oświatowe działające na terenie Powiatu Sulęcińskiego.	2023-2024	15 000,00	Środki własne Powiatu Sulęcińskiego
			Udział w akcji Zielona Szkoła, Zielone Przedszkole	Dom Dziecka w Sulęcinie	2023-2024	Bezkosztowo	-
			- Udział w akcjach edukacyjnych: Zielona Szkoła, Zielone Przedszkole, - Udział w akcji „Wszystkie Dzieci zbierają elektrośmieci”, - Udział w Projekcie „Klimat dla Młodych” organizowanego przez UNICEF Polska,	I Liceum Ogólnokształcące w Sulęcinie	2023-2024	Bezkosztowo	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			- Organizacja etapu szkolnego „Olimpiady Wiedzy Ekologicznej”, - Pogadanki z uczniami na temat zmian klimatu, kryzysie bioróżnorodności, - Udział w akcji sadzenia lasu organizowanej przez Nadleśnictwo Sulęcín				
			- Akcja uczniowska: „Dokarmiamy ptaki zimą”, - Obchody Światowego Dnia Wody, Dnia Ziemi, Dnia Zdrowia, Dnia Różnorodności Biologicznej, Dnia Pszczoły, Dnia Żywności, Dnia Czystego Powietrza, - Konkurs międzyklasowy – plakat pod hasłem „Oszczędzajmy wodę”, - Udział uczniów w eliminacjach Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”,	Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych w Sulęcínie	2023-2024	Bezkosztowo	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			- Lekcja przyrody w terenie – ścieżka edukacyjna z nadleśniczym Nadleśnictwa Sulęcín, - Udział w akcji Sprzątanie Świata, - Prelekcje dotyczące właściwego segregowania odpadów, - Udział w akcji edukacyjno-konkursowej „Zielona Szkoła, Zielone Przedszkole”.				
			- Zbiórka surowców wtórnych w ramach akcji „Zielona Szkoła Zielone Przedszkole”, „Święta z nutą ekologii” – konkurs na ozdobę bożonarodzeniową wykonaną z surowców wtórnych, - Akcja szkolna „Umiem segregować odpady” – lekcje wychowawcze prowadzone z dziećmi – nauka segregacji odpadów, „Dzień dokarmiania zwierząt leśnych” – zbiórka karmy dla zwierząt,	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Sulęcínie	2023-2024	Bezkosztowo	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			przygotowanie karmników, budek lęgowych, kul z pokarmem dla ptactwa, wizyta w leśniczówce, • Uczestnictwo w wycieczkach edukacyjnych i integracyjno-rekreacyjnych, np. do szkółki leśnej w Ostrowie, • Sadzenie lasu z Nadleśnictwem Sulęcín.				
				Poniesione koszty:		15 000,00	

Źródło: opracowano na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Sulęcínie i jednostek organizacyjnych powiatu.

Powyżej przedstawiono zadania własne, które były realizowane przez Powiat Sulęciński oraz jednostki organizacyjne Powiatu.

W ramach poprawy jakości powietrza w latach 2023-2024 zrealizowano inwestycje polegające na termomodernizacji budynku biblioteki pedagogicznej na potrzeby Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sulęcinie, gdzie w ramach inwestycji zamontowano także nowy kocioł gazowy oraz rekuperator. Przygotowano również niezbędną dokumentację techniczną dla inwestycji, które będą realizowane w kolejnych latach tj. termomodernizacja budynku Starostwa Powiatowego w Sulęcinie, budynku I Liceum Ogólnokształcącego w Sulęcinie, budynku Domu Dziecka w Sulęcinie oraz Domu Pomocy Społecznej w Tursku. Korzyści jakie wynikają z termomodernizacji to głównie zmniejszenie zużycia energii cieplnej, poprawa komfortu cieplnego i akustycznego budynku oraz poprawa stanu technicznego i estetyki budynku. Korzyści wynikają także dla środowiska poprzez zmniejszenie zużycia paliw na ogrzewanie, a przez to zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska i poprawa jakości powietrza na terenie powiatu.

W okresie sprawozdawczym rozpoczęto realizację inwestycji polegającą na zamontowaniu odnawialnych źródeł energii w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Sulęcinie. Pozyskiwanie energii z odnawialnych źródeł nie generuje powstawania gazów cieplarnianych, a efektem ekonomicznym jest zmniejszenie kosztów energii elektrycznej.

W ramach inwestycji drogowych wykonano przebudowę skrzyżowań dróg powiatowych w Rudnicy. Wpłynie to przede wszystkim na poprawę bezpieczeństwa kierujących i pieszych, poprawę płynności ruchu a w sposób pośredni wpłynie na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W ramach ograniczania emisji hałasu ze źródeł komunikacyjnych w okresie sprawozdawczym na drogach powiatowych były montowane progi wypowe. Przyczynią się one do poprawy bezpieczeństwa na drogach, zmniejszenia prędkości poruszających się pojazdów, a to w sposób pośredni zmniejszy emitowany hałas i oddziaływanie wibracji.

Starosta prowadził co najmniej raz w roku kontrolę stacji kontroli pojazdów, których głównym zadaniem jest badanie stanu technicznego pojazdów, tak aby wyeliminować pojazdy niesprawne i których użytkowanie może być szkodliwe dla środowiska. W okresie sprawozdawczym wykonano łącznie 13 kontroli.

Jako zadania ciągle Starosta Sulęciński rozpatruje zgłoszenia instalacji emitujących pola elektromagnetyczne oraz prowadzi aktualizację wykazu historycznych zanieczyszczeń ziemi. W latach 2023-2024 Starosta nie wydał żadnych koncesji na wydobywanie kopalin.

Powiat Sulęciński przy udziale Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Zielonej Górze brał udział w kontrolach w sprawach zezwoleń/pozwoleń w zakresie gospodarki odpadami.

W ramach zasobów przyrodniczych w latach 2023-2024 prowadzono nasadzenia drzew przy drogach powiatowych, łącznie posadzono 36 sztuk drzew. Powiat Sulęciński udzielił Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. wsparcia finansowego na wydruk map turystyczno-krajoznawczych „Rezerwat Ziemi Lubuskiej”. Jako zadanie ciągle prowadzony był przez Starostę nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa, w ramach którego wydawano

decyzje z zakresu gospodarki leśnej, zatwierdzano uproszczone plany urządzenia lasów, prowadzono kontrole realizacji wydanych decyzji oraz cechowano pozyskane drewno.

W ramach modernizacji systemów alarmowania i ostrzegania na terenie powiatu prowadzono konserwacje anten, masztów i syren alarmowych.

Powiat Sulęciński udzielił wsparcia finansowego na zakup lekkiego samochodu specjalnego do logistycznego zabezpieczenia działań z zakresu ratownictwa chemicznego i ekologicznego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Sulęcinie.

Jednostka straży pożarnej uzyskała dotację celową z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego na projekt pn. „Przygotowanie jednostek PSP województwa lubuskiego do zadań związanych z przeciwdziałaniem skutkom klęsk żywiołowych wraz z odtworzeniem potencjału ratowniczego po działaniach powodziowych”.

Przy wsparciu finansowym z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze zakupiono środki ochrony indywidualnej oraz sprzętu ochrony układu oddechowego dla Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Sulęcinie.

Jednostki organizacyjne Powiatu aktywnie brały udział w kształtowaniu świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu. Organizowane były różne akcje, konkursy szkolne i warsztaty ekologiczne. Szkoły przy współpracy z Celowym Związkiem Gmin CZG-12 organizowały zbiórki i segregację odpadów. W ramach edukacji ekologicznej przygotowano dla uczniów ulotki i plakaty informacyjne.

W ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” zaplanowane zostały również zadania i inwestycje, które powiat sulęciński monitorował. Zadania te były realizowane głównie na poziomie samorządów gminnych oraz przez inne jednostki działające w ochronie środowiska. Tabelę uzupełniono na podstawie udostępnionych informacji przez poszczególne gminy powiatu sulęcińskiego oraz na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji i uzyskanych informacji z pozostałych jednostek organizacyjnych.

Tabela 17 Raport z wykonanych zadań monitorowanych zaplanowanych na lata 2023-2024

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza							
1.	Wymiana kotłów wykorzystujących paliwa stałe i modernizacja systemów ogrzewania	Gminy, Właściciele nieruchomości	Wymiana kotłów wykorzystujących paliwa stałe na ekologiczne źródła ciepła w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. Liczba podpisanych umów w ramach programu z mieszkańcami powiatu – 341 szt.	Właściciele nieruchomości	2023-2024	9 523 334,71 (kwota wypłaconych dotacji)	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
			Realizacja gminnego programu udzielania osobom fizycznym dotacji celowej na dofinansowanie zmiany systemu ogrzewania na proekologiczny budynków i mieszkań. W 2023 roku zawarto 7 umów.	Gmina Torzym	2023	42 000,00	Środki własne
2.	Podniesienie efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej poprzez wymianę źródeł ciepła na mniej emisyjne oraz działania termomodernizacyjne	Gminy	- Montaż klimatyzacji z funkcją grzania na Sali Wiejskiej w sołectwie Glisno. - Wymiana starego oświetlenia na energooszczędne w MGOPS Lubniewice, Biblioteka - Centrum Kultury, ZGK w Lubniewicach, boisku	Gmina Lubniewice	2023	350.000,00	Środki własne, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			piłkarskim KS Lubniewiczanka, boisku przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lubniewicach. Demontaż i montaż stolarki okiennej w Zakładzie Gospodarki Komunalnej oraz docieplenie budynku.				
			- Modernizacja budynku szkoły podstawowej i przedszkola w Krzeszycach, - Termomodernizacja trzech budynków użyteczności publicznej w Krzeszycach (budynku Urzędu Gminy w Krzeszycach, budynku usługowo-mieszkalnego przy ul. Dworcowej 11, budynku Ośrodka Zdrowia w Krzeszycach)	Gmina Krzeszyce	2023-2024	9 074 296,92	Środki własne, Rządowy Fundusz Polski Ład
			Zakup kotła C.O wraz z montażem oraz modernizacja centralnego ogrzewania w Przedszkolu w Boczowie	Gmina Torzym	2023	62 635,35	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej oraz sieci gazowej zapewniającej podłączenie nowych użytkowników	Operatorzy sieci ciepłowniczej i sieci gazowej	Systematyczna rozbudowa sieci gazowej oraz podłączanie nowych odbiorców.	Elenger Sp. z o.o.	2023-2024	Brak danych	Środki własne
			Nie zrealizowano. W latach 2023-2024 nie wykonano prac związanych z rozbudową i modernizacją sieci ciepłowniczej	KOMUNALNIK Sp. z o.o. w Sulęcinie	-	-	-
4.	Produkcja energii prosumenckiej z odnawialnych źródeł energii w sektorze publicznym i mieszkaniowym m.in.:	Gminy, Inwestorzy, mieszkańcy	- Instalacja paneli fotowoltaicznych na terenie Zakładu Gospodarki Komunalnej w Lubniewicach. - Montaż instalacji fotowoltaicznej na budynkach OSP Glisno.	Gmina Lubniewice	2023	Koszt ujęty w pkt 2 obszaru interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza	
4.1	Wymiana kotła na pompę ciepła i budowa kolektorów słonecznych w biurowcu Nadleśnictwa Torzym	Nadleśnictwo Torzym	Nie zrealizowano	Nadleśnictwo Torzym	-	-	-
5.	Budowa instalacji z wykorzystaniem OZE	Inwestorzy	Według danych z Urzędu Regulacji Energetyki na terenie powiatu sulęcińskiego w 2024 roku powstało 5 nowych instalacji	Inwestorzy	2023-2024	Brak danych	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			fotowoltaicznych w porównaniu do roku 2023. Moc elektryczna OZE na terenie powiatu: - w 2023 r. – 10,136 MW, - w 2024 r. – 13,854 MW				
6.	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg krajowych, wojewódzkich i gminnych m.in.:	Zarządzający drogami	Konserwacja nawierzchni dróg wraz z robotami towarzyszącymi w ciągach dróg woj. administrowanych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze – Rejon Dróg Wojewódzkich w Kłodawie: zadanie nr 3 - droga wojewódzka nr 136 od km 13+580 do km 15+280	Zarząd Dróg Wojewódzkich Zielona Góra	2023	1 946 632,27	Środki własne
			Przebudowa polegająca na odnowie dywanikowej drogi wojewódzkiej nr 138 w miejscowości Sulęcín ul. Witosa. Przebudowa na odcinku o długości 0,780 km	Zarząd Dróg Wojewódzkich Zielona Góra	2023	4 606 098,92	Środki własne, Dofinansowanie z Gminy Sulęcín

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Przebudowa drogi woj. nr 137 relacji Słubice - Sulęcín – Międzyrzecz (zadanie realizowane na terenie powiatu sulęcińskiego i słubickiego)	Zarząd Dróg Wojewódzkich Zielona Góra	2024	9 000 000,00	Środki własne, Program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027
			Przebudowa dróg gminnych: • Ul. Reymonta w Sulęcínie, • Ul. Lipowa oraz II odcinek ul. Inwestycyjnej w Sulęcínie	Gmina Sulęcín	2023-2024	8 100 447,07	Środki własne, Rządowy Fundusz Polski Ład
			Budowa mostu na rz. Postonii wraz z przebudową drogi gminnej 103348F (ul. Winna Góra w Sulęcínie)	Gmina Sulęcín	2024 (planowane zakończenie w 2026 r.)	9 578 265,36 (koszt całego projektu)	Środki własne, Rządowy Fundusz Polski Ład
			• Budowa drogi w Rogach, • Budowa drogi w Jarnatowie, • Budowa drogi Glisno (bloki), • Chodniki ul. Harcerska, Lubniewice • Budowa drogi w Glińnie,	Gmina Lubniewice	2023	5 018 355,31	Środki własne, Polski Ład, Nadleśnictwo Lubniewice, Lubuski Fundusz Samorządowy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			- Modernizacja drogi wokół Kościoła i pomnika i motelu w Gliźnie, - Droga w Rogach budowa zjazdów.				
			- Budowa drogi w Jarnatowie, - Budowa drogi w Jarnatowie, - Modernizacja drogi w Gliźnie.	Gmina Lubniewice	2024	568 320,64	Środki własne, Polski Ład, Nadleśnictwo Lubniewice, Lubuski Fundusz Samorządowy
			- Remont drogi gminnej w m. Malta - Odbudowa dróg gminnych w m. Rudnica	Gmina Krzeszyce	2024	3 289 173,67	Środki własne, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Rządowy Fundusz Polski Ład
			- Przebudowa ul. Sienkiewicza, Mickiewicza i Kruczej w Słońsku, - Budowa zjazdu z drogi krajowej nr 22 na ul. Żwirową w Słońsku	Gmina Słońsk	2023-2024	5 268 777,59	Środki własne, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Rządowy Fundusz Polski Ład

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			- Budowa zjazdu z drogi krajowej nr 22 (przy myjni bezobsługowej) - Przebudowa drogi gminnej w Słońsku ul. Ptasia				
			Przebudowa dróg gminnych w Torzymiu, Boczowie, Gądkowie Wielkim, Prześlicach	Gmina Torzym	2023-2024	9 179 297,82	Środki własne, Dofinansowanie zewnętrzne
6.1	Rozbudowa drogi krajowej nr 22 od m. Kostrzyn nad Odrą do m. Karkoszków (łączna długość odcinka: 18,824 km)	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Nie zrealizowano Zadanie zostało podzielone na dwa inne zadania, których realizację zaplanowana na lata 2028-2031	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	-	-	-
6.2	Rozbudowa drogi krajowej nr 22 od m. Świętojańsko do skrzyżowania z drogą krajową nr 24 (łączna długość odcinka: 9,9 km)	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Nie zrealizowano Planowany termin realizacji zadania w latach 2027-2029	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	-	-	-
6.3	Rozbudowa drogi krajowej nr 24 na odcinku od węzła Skwierzyna Zachód do skrzyżowania z drogą krajową nr 22	Generalna Dyrekcja Dróg	Nie zrealizowano	Generalna Dyrekcja Dróg	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	(łączna długość odcinka: 16,541 km)	Krajowych i Autostrad	Planowany termin realizacji zadania w latach 2026-2028	Krajowych i Autostrad			
6.4	Przebudowa drogi krajowej nr 92 w m. Pniów (łączna długość odcinka: 2,8 km)	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Nie zrealizowano Planowany termin realizacji zadania w latach 2025-2026	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	-	-	-
7.	Wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza tereny zabudowane	Zarządzający drogami	Nie zrealizowano	Zarządcy dróg	-	-	-
8.	Ograniczenie emisji wtórnej poprzez czyszczenie ulic i dróg na mokro oraz placów budów	Zarządzający drogami, Inwestorzy	Regularne czyszczenie dróg i ulic na terenie powiatu	Zarządcy dróg	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
9.	Tworzenie ścieżek rowerowych i ciągów ruchu pieszego	Zarządzający drogami, Gminy	Opracowanie dokumentacji projektowych na realizację budowy ścieżek rowerowych na terenie gminy Krzeszyce	Gmina Krzeszyce	2023	159 131,25	Środki własne, Środki z Urzędu Marszałkowskiego
10.	Kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza - stosowanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania	Gminy	Działania naprawcze w zakresie ochrony powietrza dotyczącą m.in.: budowy ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą rowerową, nasadzanie odpowiednich gatunków drzew	Gminy	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	przestrzennego dotyczących zwiększania obszarów zieleni oraz planowania zabudowy pod kątem zachowania kanałów przewietrzania miasta		i krzewów wzdłuż dróg, celem stworzenia pasów zieleni ochronnej. Istotne jest również uwzględnianie w nowotworzonych lub aktualizowanych planach zagospodarowania przestrzennego wymogów dotyczących zaopatrywania mieszkańców w ciepło z nośników niepowodujących nadmiernej „niskiej emisji”.				
11.	Prowadzenie kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w piecach domowych, zakazu spalania odpadów zielonych, kontrola przestrzegania zakazu wypalania trawy i łąk, kontrola przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej dla województwa lubuskiego	Gminy, Straż Miejska	Działania naprawcze w zakresie ochrony powietrza dotyczącą m.in.: kontroli gospodarstw domowych w zakresie zorganizowanego przekazywania odpadów zgodnie z obowiązującym prawem oraz przestrzegania zakazu spalania odpadów, działań promocyjnych i edukacyjnych (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje), w tym opracowanie kampanii promocyjnoedukacyjnej zachęcającej mieszkańców strefy do zmiany systemu ogrzewania.	Gminy	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
12.	Budowa, modernizacja energooszczędnego oświetlenie dróg i ciągów pieszych m.in.:	Gminy	Inwestycje wymienione poniżej				
12.1	Budowa oświetlenia ulic, placów i dróg	Gmina Sulęcín	Modernizacja i montaż nowych słupów oświetleniowych oraz słup z zasilaniem hybrydowym	Gmina Sulęcín	2023-2024	582 036,56	Środki własne, Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020
13.	Opracowanie aktualizacji Planów gospodarki niskoemisyjnej oraz realizacja zaplanowanych w nich działań	Gminy	Przyjęcie uchwałą nr XXXIX/289/23 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 30 marca 2023 r. aktualizacji „Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta i Gminy Torzym”.	Gmina Torzym	2023	Wydatki bieżące	Środki własne
				Poniesione koszty:		76 348 803,44	
Obszar interwencji - Zagrożenia hałasem							

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
1.	Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. kładzenie cichej nawierzchni, zmniejszenie prędkości ruchu, zmiana tradycyjnych skrzyżowań na skrzyżowania o ruchu okrężnym, ekrany akustyczne, półtunele, szykany drogowe	Zarządzający drogami	Dla planowanych zadań inwestycyjnych przyjęte rozwiązania obejmujące ochronę akustyczną określane są na etapie opracowania dokumentacji do uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (DŚU) i zatwierdzone przez organ wydający DSU	Zarządzający drogami	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
			Montaż na terenie gminy Słońsk 3 wyniesionych przejść dla pieszych, 6 kompletów progów wyspowych oraz 2 radarowych wyświetlaczy prędkości	Gmina Słońsk	2023	246 137,78	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
				Poniesione koszty:		246 137,78	
Obszar interwencji - Pola elektromagnetyczne							
1.	Wprowadzenie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Gminy	W razie potrzeby zapisy uwzględniane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gminy	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
2.	Ograniczenie koncentracji źródeł promieniowania elektromagnetycznego na etapie planowania i wydawania decyzji lokalizacyjnych i środowiskowych	Gminy	Działanie realizowane jest na bieżąco	Gminy	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
				Poniesione koszty:		Wydatki bieżące	
Obszar interwencji - Gospodarowanie wodami							
1.	Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi	Gminy, Gminne Spółki Wodne	Bieżące roboty melioracyjne, w tym konserwacje, czyszczenie rowów melioracyjnych, przepustów i inne zabiegi	Gmina Sulęcín	2023-2024	276 875,20	Środki własne
2.	Realizacja indywidualnych systemów retencjonowania i zagospodarowania wód opadowych	Gminy, Właściciele nieruchomości	Budowa indywidualnych systemów retencjonowania wód opadowych i roztopowych w ramach programu „Moja Woda”. Liczba podpisanych umów w latach 2023-2024 w ramach programu z mieszkańcami powiatu – 23.	Właściciele nieruchomości	2023-2024	75 335,66 (kwota wpłaconych dotacji)	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
3.	Utrzymanie rzek i cieków oraz budowli hydrotechnicznych m.in.:	Państwowe Gospodarstwo	Konserwacja Kanału A Kolonia Drzewce w km 1+000 - 1+640 oraz 1+813 - 2+443 (1,27 km) - prace polegające na ręcznym	Państwowe Gospodarstwo	2023	5 945,26	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
		Wodne Wody Polskie	usuwaniu roślin pływających i korzeniących się w dnie, ręcznym wykaszaniu porostów ze skarp oraz ścinaniu krzewów	Wodne Wody Polskie			
			Konserwacja Kanału B Kolonia Drzewce w km 0+000 -0+500 (0,5 km) - prace polegające na ręcznym usuwaniu roślin pływających i korzeniących się w dnie, ręcznym wykaszaniu porostów ze skarp oraz ścinaniu krzewów	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2024	2 502,60	Dotacja celowa
			Konserwacja Kanału A Kolonia Drzewce w km 1+000 - 1+640 oraz 1+813 - 2+443 (0,3 km) - prace polegające na mechanicznym usuwaniu roślin pływających i korzeniących się w dnie, ręcznym wykaszaniu porostów ze skarp oraz ścinaniu krzewów	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2024	5 267,06	Dotacja celowa
			Konserwacja cieków na terenie Nadzoru Wodnego w Sulęcinie – Kanał Lemierzycki, Kanał Opaskowy Lemierzyce, Kanał Torfowy, Kanał Budzigniewski, Kanał Głuchowski, Kanał Grodzki	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie –	2023	413 658,12	Dotacja celowa

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
				Nadzór Wodny Sulęcín			
			Bieżąca konserwacja wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty, Kanału Postomskiego i Kanału Muszkowieckiego	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Nadzór Wodny Sulęcín	2023	124 345,64	Dotacja celowa
			Naprawa wału Kanału Postomskiego – obiekt Krzeszyce – Czartów w zakresie odbudowy skarpy odwodnej wału oraz likwidacja ubytków w wale	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Nadzór Wodny Sulęcín	2023	283 600,76	Dotacja celowa
			Awaryjne udrożnienie cieku – rzeka Postomia dz. Nr 931 Krzeszyce	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Nadzór Wodny Sulęcín	2023	62 270,00	Dotacja celowa

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Wykonanie bieżącej konserwacji wałów przeciwpowodziowych: lewy wał przeciwpowodziowy rzeki Warty odcinek Ia w km 47+500-54+370	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Nadzór Wodny Kostrzyn nad Odrą	2023	41 080,55	Dotacja celowa
3.1	Odbudowa budowli regulacyjnych i roboty regulacyjne na Warcie od km 0,0 (m. Kostrzyn n/Odrą) do km 68,2 (m. Santok) – zadanie obejmuje wykonanie ubezpieczeń brzegowych, odtworzenie budowli regulacyjnych, odmulenie oraz korektę łuków szlaku żeglownego, w celu przystosowania odcinka rzeki Warty do II klasy drogi wodnej.	RZGW Poznań	Nie zrealizowano	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	-	-	-
3.2	Konserwacja Rzeki Bobrowa Struga w km 3+270 – 8+000 (4,730 km)	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Konserwacja Rzeki Bobrowa Struga w km 3+270 – 8+000 - prace polegające na mechanicznym usuwaniu roślin pływających i korzeniących się w dnie, mechanicznym i	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2023	31 568,99	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			ręcznym wykaszaniu porostów ze skarp, usuwaniu zatorów oraz ścinaniu krzewów				
3.3	Konserwacja Kanału B Kolonia Drzewce w km 0+000 -0+300 (0,3 km)	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Konserwacja Kanału B Kolonia Drzewce w km 0+000 -0+300 - prace polegające na ręcznym usuwaniu roślin pływających i korzeniących się w dnie, ręcznym wykaszaniu porostów ze skarp oraz ścinaniu krzewów	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2023	1 178,04	Środki własne
4.	Odtwarzania naturalnych możliwości retencyjnych, ograniczanie utraty naturalnej retencji	Gminy, Nadleśnictwa	Ekspertyza hydrologiczna dla dwóch obszarów Mierczany oraz Rynna Jezior Torzymskich	Nadleśnictwo Torzym	2024	93 480,00	Środki z funduszu leśnego
			Prace związane z odnowieniem powierzchni leśnej. Utrzymanie łąk i pastwisk w dobrej kulturze	Nadleśnictwo Skwierzyna	2023-2024	377 267,71	Środki własne
				Poniesione koszty:		1 794 375,59	
Obszar interwencji - Gospodarka wodno-ściekowa							
1.	Budowa, rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej	Gminy,	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Słońsk	Gmina Słońsk	2023-2024	350 000,00	Środki własne,

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
		Przedsiębiorstwa wod-kan					Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
			Budowa i modernizacja sieci wodociągowej na terenie gminy Sulęcín	Gmina Sulęcín	2023-2024	949 021,88	Środki własne, Rządowy Fundusz Polski Ład
			Wykonanie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na ul. Harcerskiej i Wierzbowej w Lubniewicach	Gmina Lubniewice	2023	739 600,00	Środki własne, Rządowy Fundusz Polski Ład
			Budowa kanalizacji grawitacyjno-tłocznej w Grabowie, Prześlicach i Kownatach	Gmina Torzym	2023-2024	6 660 297,23 (koszt całej inwestycji)	Środki własne, Dofinansowanie zewnętrzne
2.	Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody	Gminy, Przedsiębiorstwa wod-kan	Modernizacja stacji uzdatniania wody – sołectwo Glisno – montaż lampy UV	Gmina Lubniewice	2023	31 057,50	Środki własne
			Modernizacja hydrofornii w m. Garbicz	Gmina Torzym	2023-2024	789 600,00 (koszt całej inwestycji)	Środki własne, Dofinansowanie zewnętrzne
			Budowa nowego odwiertu studnia SUW w Lemierzycach	Gmina Słońsk	2023	204 161,16	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Budowa, modernizacja sieci kanalizacji deszczowej, systemów zagospodarowania wód opadowych	Gminy	Modernizacja kanalizacji deszczowej na terenie gminy Sulęcín	Gmina Sulęcín	2023-2024	1 385 291,13	Środki własne, Fundusz Przeciwdziałania COVID-19, Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020
4.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków	Gminy, Przedsiębiorstwa wod-kan	Dostawa i montaż kompletnej prasy do osadów wraz z linią wapnowania i automatycznej stacji rozrabiania polimeru na potrzeby oczyszczalni ścieków w Krzeszycach	Gmina Krzeszyce	2023	487 080,00	Środki własne, Budżet Państwa
			Montaż zadaszeń przesuwanych, boksów magazynowych na gotowych elementach betonowych na potrzeby oczyszczalni ścieków w Krzeszycach	Gmina Krzeszyce	2023	115 620,00	Środki własne, Budżet Państwa
			Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Torzymiu wraz z budową sieci kanalizacji sanitarnej	Gmina Torzym	2023-2024	4 423 465,67 (koszt całej inwestycji)	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w m. Boczów	Gmina Torzym	2024	8 030 000,00 (koszt całej inwestycji)	Środki własne, Dofinansowanie zewnętrzne
5.	Prowadzenie ewidencji i kontroli zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Gminy	Ewidencja zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków prowadzona jest na bieżąco, przeprowadzane są również systematyczne kontrole	Gminy	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
6.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Gminy, Właściciele nieruchomości	Wszelkie projekty ustalenia warunków zabudowy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego są konsultowane i uzgadnianie z organami ochrony środowiska. Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone.	Gminy	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
				Poniesione koszty:		24 165 194,57	
Obszar interwencji - Zasoby geologiczne							

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
1.	Ochrona złóż kopalin poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gminy	Wszelkie projekty ustalenia warunków zabudowy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego są konsultowane i uzgadnianie z organami ochrony środowiska.	Gminy	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
				Poniesione koszty:		Wydatki bieżące	
Obszar interwencji - Gleby							
1.	Ochrona gruntów rolnych o najlepszych klasach bonitacyjnych przed zmianą ich zagospodarowania poprzez odpowiednie zapisy w dokumentach planistycznych	Gminy	W razie potrzeby zapisy uwzględniane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gminy	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Promocja i rozwój agroturystyki oraz rolnictwa ekologicznego	Gminy	Organizowanie konkursów na „Najładniejsze gospodarstwo agroturystyczne województwa lubuskiego” oraz „Najlepsze gospodarstwo ekologiczne województwa lubuskiego”, organizowanie kiermaszów produktów ekologicznych.	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Promowanie działań rolno-środowiskowo-klimatycznych, rolnictwa ekologicznego oraz dobrych praktyk rolnych	ARiMR, Ośrodek Doradztwa Rolniczego	Na terenie powiatu działa Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku - Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Sulęcinie z siedzibą w Głisnie. Zespół przeprowadza szkolenia z zakresu stosowania nowoczesnych technologii oraz ekonomiki i organizacji produkcji. LODR działa na podstawie ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2020 r., poz. 721). Zadaniem Centrum Doradztwa i ośrodków wojewódzkich jest prowadzenie doradztwa rolniczego obejmującego działania w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych oraz wiejskiego gospodarstwa domowego, mające na celu poprawę poziomu dochodów rolniczych oraz podnoszenie konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych, wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także podnoszenie poziomu	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich. Co roku na terenie Pałacu w Gliśnie organizowane są Targi Rolnicze				
4.	Rekultywacja gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywrócenie funkcji przyrodniczej, rekreacyjnej lub rolniczej	Właściciele terenów	Prowadzenie monitoringu zrehabilitowanego składowiska odpadów między Lubniewicami a Glisnem. Przeprowadzane są badania m.in. gazów składowiskowych oraz osiadania terenu	Gmina Lubniewice	2023-2024	6 000,00	Środki własne
			Prowadzenie monitoringu zrehabilitowanych składowisk odpadów w Miechowie oraz w Żubrowie	Gmina Sulęcín	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
				Poniesione koszty:		6 000,00	
Obszar interwencji - Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							
1.	Osiąganie przez gminy wymaganych poziomów recyklingu, przygotowania do	Gminy	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	Gminy	2023 ⁶	Opłaty za gospodarowa	Opłaty za gospodarowanie

⁶ Dane za 2024 rok w momencie opracowania Raportu były w trakcie weryfikacji.

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz ograniczenie składowania ilości odpadów ulegających biodegradacji		odebranych i zebranych (wymagany minimalnie 35%): - Gmina Krzeszyce – 19,51% - Gmina Lubniewice – 22,23% - Gmina Słońsk – 27,00% - Gmina Sulęcín - 28,05% - Gmina Torzym – 24,06%			nie odpadami komunalnymi	odpadami komunalnymi
			Poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (wynosił do 35%): - Gmina Krzeszyce – 9,52% - Gmina Lubniewice – 3,53% - Gmina Słońsk – 20,96% - Gmina Sulęcín – 3,66% - Gmina Torzym – 8,43%	Gminy	2023 ⁷	Oplaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Oplaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

⁷ Dane za 2024 rok w momencie opracowania Raportu były w trakcie weryfikacji.

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
2.	Promowanie budowy przydomowych kompostowników	Gminy	Możliwość skorzystania ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości jednorodzinnych, które wyposażone są w przydomowe kompostowniki	Gminy	2023-2024	Wydatki bieżące	Opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
3.	Budowa instalacji podczyszczania odcieków składowiskowych w Długoszynie *	Celowy Związek Gmin CZG-12	Budowa instalacji podczyszczania odcieków składowiskowych w Długoszynie – opracowanie koncepcji programowo-przestrzennej	Celowy Związek Gmin CZG-12	2023-2024	132 840,00	Środki własne
4.	Rozbudowa instalacji do przetwarzania odpadów		Instalacje biologicznego beztlenowego przetwarzania odpadów – dokumentacja koncepcyjno-środowiskowa	Celowy Związek Gmin CZG-12	2024	103 615,20	Środki własne
5.	Rekultywacja kwatery 1B składowiska odpadów w Długoszynie *	Celowy Związek Gmin CZG-12	Obsypywanie składowiska kompostem, ułożenie drenażu, odgazowanie kwatery	Celowy Związek Gmin CZG-12	2023-2024	295 421,90	Środki własne
6.	Dotacje dla mieszkańców na demontaż i unieszkodliwianie odpadów azbestowych	Gminy	Masa usuniętych wyrobów zawierających azbest w gminie Krzeszyce – 74,73 Mg	Gmina Krzeszyce	2023-2024	52 311,00	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
							Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
			Masa usuniętych wyrobów zawierających azbest w gminie Lubniewice – 17,04 Mg	Gmina Lubniewice		19 721,50	Środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
			Masa usuniętych wyrobów zawierających azbest w gminie Słońsk – 29,285 Mg	Gmina Słońsk		17 198,00	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Masa usuniętych wyrobów zawierających azbest w gminie Sulęcín – 74,31 Mg	Gmina Sulęcín		70 078,50	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Środki własne właścicieli nieruchomości
			Masa usuniętych wyrobów zawierających azbest w gminie Torzym – 48,50 Mg	Gmina Torzym		36 150,48	Środki własne, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
7.	Ewidencjonowanie ilości usuniętego azbestu na potrzeby portalu bazaazbestowa.gov.pl	Gminy	Prowadzenie na bieżąco bazy azbestowej zawierającej informacje o zinwentaryzowanych wyrobach zawierających azbest oraz o ilości unieszkodliwionych odpadów azbestowych	Gminy	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
			Przeprowadzenie inwentaryzacji azbestu na terenie gminy Sulęcín wraz z aktualizacją bazy azbestowej	Gmina Sulęcín	2023	17 700,00	Środki własne, Dotacja z Ministerstwa Rozwoju i Transportu
				Poniesione koszty:		745 036,58	
Obszar interwencji - Zasoby przyrodnicze							
1.	Zapewnienie właściwej ochrony dla różnorodności biologicznej, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym	Gminy	Zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zawierają zapisy dotyczące ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym obszarów chronionych	Gminy	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Ochrona istniejących form ochrony przyrody (w tym pomników przyrody)	Gminy	Zlecenie badania Pomnika Przyrody Topola Czarna	Gmina Słońsk	2024	2 000,00	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	oraz prace pielęgnacyjne i ochronne z tym związane						
3.	Rozwój infrastruktury rekreacyjnej zapewniającej wzrost potencjału turystycznego m.in.:	Gminy, Nadleśnictwa	Budowa pomostu nad jeziorem Radachowskim	Gmina Słońsk	2023	700 000,00	Środki własne, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
			Poszycie pomostu na jeziorze Lubiąż	Gmina Lubniewice	2024	142 500,00	Środki własne, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
			Budowa pomostu dla Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego	Gmina Lubniewice	2024	100 000,00	Lubuska Baza Turystyczna, budżet Województwa Lubuskiego
			Budowa plaż nad jeziorem Ilno w Torzymiu oraz nad jeziorem Rzepinko w Boczowie	Gmina Torzym	2023-2024	944 132,28 (koszt całej inwestycji)	Środki własne, Dofinansowanie zewnętrzne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Wielki Szlak Leśny – kamperowisko	Nadleśnictwo Torzym	2024	177 387,00	Środki własne, Środki z funduszu leśnego
			Utrzymanie istniejących urządzeń turystycznych na terenie Nadleśnictwa Sulęcín, bieżąca konserwacja	Nadleśnictwo Sulęcín	2023-2024	361 370,00	Środki własne
3.1	Budowa ścieżki edukacyjnej przy Nadleśnictwie Torzym	Nadleśnictwo Torzym	Nie zrealizowano	Nadleśnictwo Torzym	-	-	-
3.2	Utrzymanie infrastruktury turystycznej	Nadleśnictwo Lubniewice	Obsługa obiektów turystycznych w zakresie sprzątnięcia i bieżącego utrzymania urządzeń turystycznych, utylizacja odpadów zebranych z obiektów turystycznych	Nadleśnictwo Lubniewice	2023-2024	275 000,00	Środki własne
		Nadleśnictwo Skwierzyna	Utrzymanie obiektów zagospodarowania turystycznego	Nadleśnictwo Skwierzyna	2023-2024	7 882,49	Środki własne
4.	Realizacja planu urządzenia lasu dla nadleśnictw w zakresie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej m.in.:	Lasy Państwowe	Ekstensywne użytkowanie kośne w ramach ochrony poczwarówki zwężonej i jajowatej na obszarze Natura 2000 Dolina Liszki PLH080011	Nadleśnictwo Torzym	2023-2024	25 380,00	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Budowa drogi pożarowej nr 15 do celów gospodarczych i wywozu drewna	Nadleśnictwo Skwierzyna	2023	1 132 980,24	Środki własne
			Zadania realizowane wg planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Międzyrzecz na okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2028 r.	Nadleśnictwo Międzyrzecz	2023-2024	29 080,00	Środki własne
			- Grodzenie upraw leśnych przed zwierzyną. - Konserwacja istniejących upraw leśnych. - Ograniczenie szkód powodowanych przez bobry. - Zwalczanie szkodników wtórnych.	Nadleśnictwo Sulęcín	2023-2024	1 547 900,00	Środki własne
			- Grodzenia upraw leśnych oraz ich konserwacja - Zwalczanie szkodników wtórnych	Nadleśnictwo Świebodzin	2023-2024	144 656,89	Środki własne
			Grodzenie upraw leśnych przed zwierzyną	Nadleśnictwo Cybinka	2023-2024	13 489,21	Środki własne
4.1	Ochrona lasu przed zwierzyną, ograniczanie szkód od bobrów, ochrona	Nadleśnictwo Ośno Lubuskie	Grodzenia przed zgryzaniem przez zwierzynę, ochrona poprzez smarowanie	Nadleśnictwo Ośno Lubuskie	2023-2024	80 789,44	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	różnorodności biologicznej lasu oraz zwalczanie szkodników wtórnych		repelentem, grodzenia przed szkodami wyrządzanymi przez bobry, zrębkowanie drewna zasiedlonego przez szkodnik wtórne				
		Nadleśnictwo Lubniewice	Ochrona lasu przed szkodami od zwierzyny, usuwanie tam bobrowych, ochrona różnorodności biologicznej poprzez wywieszanie budek lęgowych dla ptaków, wykładanie karmy dla ptaków, pielęgnowanie i utrzymanie remiz leśnych, zwalczanie szkodników owadzych	Nadleśnictwo Lubniewice	2023-2024	716 251,00	Środki własne
		Nadleśnictwo Skwierzyna	- Ochrona lasu przed szkodliwymi owadami - Ochrona lasu przez szkodami od zwierzyny - Sprzątanie śmieci z terenów leśnych - Zwalczanie szkodników wtórnych - Wzmacnianie biologicznej metody ochrony lasu - Ograniczenie szkód od bobrów	Nadleśnictwo Skwierzyna	2023-2024	163 345,64	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
5.	Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	Gminy	Utrzymanie zieleni i pielęgnacja drzew na terenie gminy Słońsk	Gmina Słońsk	2023-2024	60 000,00	Środki własne
			Pielęgnacja parku miejskiego, nasadzenia kwiatów oraz pielęgnacja nasadzeń na terenie gminy Sulęcín	Gmina Sulęcín	2023-2024	739 195,26	Środki własne
			Przebudowa Parku Miłości w Lubniewicach – budowa chodników, montaż ławek, fontanny i barierok	Gmina Lubniewice	2023-2024	488 724,99	Środki własne, Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020
6.	Ochrona, pielęgnacja i odtwarzanie poprzez nasadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych tworzących korytarze ekologiczne	Gminy	Nasadzenia zastępcze przy wydawaniu decyzji zezwalającej na usuwanie drzew	Gminy	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
				Poniesione koszty:		7 852 064,44	
Obszar interwencji - Zagrożenia poważnymi awariami							
1.	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	Państwowa Straż Pożarna	W latach 2023-2024 nie miały miejsca zdarzenia poważnych awarii w środowisku	Państwowa Straż Pożarna	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
2.	Dofinansowanie Państwowej Straży Pożarnej na niezbędny sprzęt i wyposażenie	Gminy	Dofinansowanie dla Ochotniczych Straży Pożarnych na sprzęt i wyposażenie	Gmina Słońsk	2023-2024	25 000,00	Środki własne
			Zakup średniego wozu ratowniczo-gaśniczego – dotacja dla OSP Lemierzycy	Gmina Słońsk	2023	499 927,00	Środki własne
			- Zakup doposażenia ratowniczego oraz sprzętu ratowniczego QUAD 4x4, - program „Mały Strażak”, - Wyposażenie w sprzęt ratowniczo-gaśniczy, remont i modernizacja strażnic jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenów wiejskich	Gmina Krzeszyce	2023	68 400,00	Środki własne, Dofinansowanie zewnętrzne
			Zakup bramy garażowej dla OSP Prześlice	Gmina Torzym	2023	32 808,11	Środki własne
				Poniesione koszty:		626 135,10	
Obszar interwencji - Edukacja ekologiczna							
1.	Prowadzenie edukacji ekologicznej (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje,	Gminy	Prowadzenie stałej edukacji ekologicznej mieszkańców gminy Słońsk	Gmina Słońsk	2023-2024	5 000,00	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	działania informacyjne i szkoleniowe) związane z ochroną powietrza		Prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie szkodliwości spalania odpadów oraz węgla o słabej kaloryczności i wysokiej zawartości siarki w przydomowych kotłowniach	Gmina Lubniewice	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
			- Zorganizowanie punkt informacyjno-konsultacyjny programu „Czyste Powietrze” w trakcie Dni Krzeszyc, przeprowadzenie konkursu plastycznego dla najmłodszych z nagrodami „Chcemy oddychać Czystym Powietrzem w Gminie Krzeszyce”, - Przygotowanie materiałów edukacyjnych w formie ulotki na potrzeby punktu konsultacyjno-informacyjnego w Urzędzie Gminy Krzeszyce, które rozdawane są w ramach działalności punktu i	Gmina Krzeszyce	2023-2024	18 589,54	Środki własne, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			umieszczone są także w ogólnodostępnym miejscu w Urzędzie Gminy i gminnym Ośrodku Kultury oraz na spotkaniach z mieszkańcami oraz w trakcie imprez gminnych. • Zorganizowanie spotkania z mieszkańcami oraz punkty informacyjne na imprezach plenerowych organizowanych w Gminie. • Przekazanie dla mieszkańców materiałów informacyjno-promocyjnych oraz zestawów szkoleniowych				
			Jednostki oświatowe z terenu gminy brały udział w akcjach: Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata; w projektach: Skąd się biorą produkty ekologiczne, segreguj z ReFlexem, Zielona Szkoła, Zielone Przedszkole.	Gmina Torzym	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Edukacja mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami	Gminy	• Akcja edukacyjno-konkursowa „Zielona Szkoła, Zielone Przedszkole”,	Celowy Związek Gmin CZG-12	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			- Projekt ReFlex, - Akcja „Zamień odpadki na kwiatki”, - Podnoszenie świadomości ekologicznej wśród dzieci i dorosłych (piknik ekologiczny, warsztaty dla seniorów, animacje edukacyjne na temat segregacji bioodpadów, kalendarze ścienne), - Projekt „Niska emisja – palący problem. Działania edukacyjne na terenie Celowego Związku Gmina CZG-12 na rzecz ochrony powietrza” (konkursy dla szkół podstawowych, fil edukacyjny o niskiej emisji, plakaty, broszury, wystawa edukacyjna).				
			Prowadzenie stałej edukacji ekologicznej mieszkańców gminy Słońsk	Gmina Słońsk	2023-2024	4 000,00	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie ochrony przyrody m.in.:	Gminy, Nadleśnictwa	Akcje edukacyjne, dofinansowanie działań organizacji pozarządowych	Gmina Słońsk	2023-2024	3 000,00	Środki własne
			- Prowadzenie edukacji przyrodniczo-leśnej w nadleśnictwie. - Warsztaty teatralne II edycja „Stwory z Lasu”. - Warsztaty teatralne „Stwory z Lasu”	Nadleśnictwo Torzym, Torzyski Ośrodek Kultury	2023-2024	183 269,00	Środki własne, Środki funduszu leśnego
			Prowadzenie licznych zajęć edukacyjnych dla placówek oświatowych, udział w licznych akcjach	Nadleśnictwo Sulęcín	2023-2024	159 300,00	Środki własne
			Budowa platform łęgowych dla gatunku objętego ochroną (rybołów) – 3 sztuki.	Nadleśnictwo Sulęcín	2024	6 600,00	Środki własne, Dofinansowanie zewnętrzne
3.1	Edukacja przyrodniczo-leśna	Nadleśnictwo Lubniewice	Prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i informacyjnym w zakresie	Nadleśnictwo Lubniewice	2023-2024	41 500,00	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			ochrony przyrody (prelekcje w szkołach, zajęcia terenowe, konkursy plastyczne)				
		Nadleśnictwo Skwierzyna	Edukacja przyrodniczo-leśna	Nadleśnictwo Skwierzyna	2023-2024	550,00	Środki własne
				Poniesione koszty:		421 808,50	
Obszar interwencji - Monitoring środowiska							
1.	Monitoring stanu jakości środowiska na terenie powiatu	GIOŚ, PIG-PIB	Prowadzenie monitoringu jakości środowiska w ramach Państwowego Monitoringu środowiska	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Działalność kontrolna w zakresie ochrony środowiska:	WIOŚ w Zielonej Górze	Liczba przeprowadzonych kontroli podmiotów działających na terenie powiatu sulęcińskiego:	Wojewódzki Inspektorat Ochrony	2023-2024	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”		Raport za lata 2023-2024 z wykonania Programu ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane jednostki realizujące	Opis zrealizowanych zadań	Jednostka realizująca	Termin wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	– zapewnienie przestrzegania prawa w zakresie ochrony środowiska: prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska oraz decyzji na korzystanie ze środowiska		- w 2023 roku – 31 kontroli - w 2024 roku – 37 kontroli	Środowiska w Zielonej Górze			
				Poniesione koszty:		Wydatki bieżące	

Źródło: opracowano na podstawie danych z gmin i innych jednostek.

W powyższej tabeli zestawiono zadania monitorowane, które były realizowane przez gminy z powiatu sulęcińskiego, zarządców dróg, nadleśnictwa oraz inne jednostki realizujące zadania z zakresu ochrony środowiska.

W ramach ochrony klimatu i jakości powietrza mieszkańcy powiatu sulęcińskiego mogli pozyskać środki finansowe w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”. Dotację w ramach tego programu można wykorzystać na wymianę źródeł ciepła, zadania termomodernizacyjne oraz montaż instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii. W latach 2023-2024 Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze podpisał 341 umów z mieszkańcami powiatu. Kwota wypłaconej dotacji wynosiła ponad 9,5 mln złotych. Natomiast gmina Torzym przyznawała dotacje ze środków budżetu gminy na przedsięwzięcia związane z ograniczaniem niskiej emisji. Zasady przyznawania dotacji zostały określone w uchwale nr XXIX/216/22 Rady Miejskiej w Torzymiu z dnia 1 marca 2022 roku w sprawie zasad udzielania i rozliczania dotacji celowej ze środków budżetu gminy na dofinansowanie przedsięwzięć związanych z ograniczeniem niskiej emisji na terenie gminy Torzym. W 2023 roku gmina zawarła 8 umów z mieszkańcami, a kwota wypłaconej dotacji wynosiła 42 tys. złotych.

Na terenie poszczególnych gmin w budynkach użyteczności publicznej wykonano termomodernizację, zmiany źródeł ogrzewania, montowano energooszczędne oświetlenie oraz instalacje odnawialnych źródeł energii.

Zrealizowane działania wpłyną na zmniejszenie emisji niskiej, która jest szczególnie uciążliwa w okresie jesienno-zimowym oraz na zmniejszenie zapotrzebowania energetycznego budynków. Efektem bezpośrednim zrealizowanych zadań będzie mniejsza emisja zanieczyszczeń do powietrza, a tym samym poprawa jakości powietrza na terenie powiatu sulęcińskiego.

W celu ograniczania emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych wykonano liczne inwestycje w zakresie przebudowy i remontów dróg gminnych i wojewódzkich. Lepszy stan techniczny dróg wpłynie na płynniejszą jazdę oraz na bezpieczeństwo kierujących i pieszych. Bezpośrednio wpłynie to na zmniejszenie generowania hałasu i wibracji, a także na mniejszą emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł komunikacyjnych.

W zakresie ograniczania hałasu dla planowanych inwestycji określano w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach rozwiązania obejmujące ochronę akustyczną. Dodatkowo na terenie gminy Słonek zamontowano na drogach gminnych wyniesione przejścia dla pieszych, progi wypowe oraz radarowe wyświetlacze prędkości. Rozwiązania te wpłyną na zmniejszenie prędkości poruszających się pojazdów, a to bezpośrednio wpłynie na zmniejszenie emisji hałasu oraz poprawę bezpieczeństwa kierowców i pieszych.

W ramach ograniczania oddziaływania pól elektromagnetycznych były wprowadzane przez gminy odpowiednie zapisy o lokalizacji instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W okresie sprawozdawczym wykonano liczne inwestycje polegające na wykonaniu prac konserwacyjnych na kanałach przepływających przez teren powiatu sulęcińskiego polegające na usuwaniu roślinności pływającej i korzeniącej się w dnie, wykaszaniu porostów ze skarp i ścinaniu

krzewów. Wykonano również bieżącą konserwację wałów przeciwpowodziowych polegającą na mechanicznym i ręcznym wykaszaniu porostów ze skarp i korony wału. Przeprowadzono konserwację rowów melioracyjnych, tak aby chronić tereny przed ewentualnymi podtopieniami a jednocześnie zapewnić odpowiednie nawodnienie gruntów.

Nadleśnictwa prowadziły zadania w celu odtworzenia naturalnej możliwości retencyjnej gruntów. Natomiast mieszkańcy powiatu montowali indywidualne systemy do gromadzenia wód opadowych i roztopowych. Środki finansowe na ten cel pozyskiwali z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze w ramach programu priorytetowego „Moja Woda”. W okresie sprawozdawczym zawarto 23 umowy z mieszkańcami powiatu, a kwota wypłaconych dotacji wynosiła ponad 73 tys. złotych.

Duże nakłady finansowe zostały także wydane na zadania w zakresie obszaru interwencji gospodarka wodno-ściekowa. W gminach rozbudowano system sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Wykonano również modernizację stacji uzdatniania wody oraz modernizację oczyszczalni ścieków komunalnych.

Wszystkie te inwestycje wpłyną na poprawę jakości wód przeznaczonych do spożycia przez mieszkańców. Mniejsza ilość nieoczyszczonych ścieków będzie bezpośrednio odprowadzona do wód lub ziemi. Wpłynie to na poprawę jakości wód powierzchniowych, podziemnych oraz na jakość gleb. W ramach działań ciągłych gminy prowadzą na bieżąco ewidencję ilości zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz prowadzą kontrole umów na wywóz nieczystości ciekłych i osadów ściekowych.

W ramach ochrony zasobów geologicznych oraz gleb były wprowadzane odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Natomiast Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego organizował konkursy, szkolenia oraz doradztwo w zakresie zrównoważonego rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich.

W okresie sprawozdawczym prowadzono monitoring zrehabilitowanych składowisk odpadów na terenie gminy Lubniewice (między Lubniewicami a Glisnem) i Sulęcina (w Miechowie i Żubrowie).

Na terenie powiatu sulęcińskiego za realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami odpowiedzialny jest Celowy Związek Gmin CZ-12. W 2023 roku każda gmina nie osiągnęła wymaganego poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, który wynosił minimalnie 35%. Dane za rok 2024 w momencie opracowania Raportu były w trakcie weryfikacji. Natomiast wszystkie gminy osiągnęły wymagany poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania, który wynosił do 35%. Celowy Związek Gmin CZG-12 opracował dokumentację techniczną dla instalacji podczyszczania odcieków składowiskowych oraz instalacji biologicznego beztlenowego przetwarzania odpadów. Przeprowadzono również prace rekultywacyjne kwater 1B składowiska odpadów w Długoszynie, polegające na obsypaniu składowiska kompostem, ułożeniu drenażu oraz odgazowaniu kwater.

Przy wsparciu finansowym z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z Zielonej Góry oraz budżetu gmin mieszkańcy likwidowali wyroby azbestowe. W okresie sprawozdawczym zlikwidowano łącznie 243,865 Mg wyrobów zawierających azbest.

W przypadku zasobów przyrodniczych stosowano odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Podejmowano również działania w zakresie utrzymania i pielęgnacji terenów zielonych. Prowadzono nasadzenia drzew, prace związane z utrzymaniem i budową obiektów turystycznych na terenie powiatu. Realizowano zadania gospodarcze zgodnie z przyjętymi planami urządzania lasów dla poszczególnych nadleśnictw.

W celu zapobiegania wystąpienia poważnych awarii oraz przeciwdziałania ich skutkom zakupiono niezbędny sprzęt ratunkowy, w tym samochód ratowniczo-gaśniczy dla jednostek OSP, prowadzono rozbudowy budynków OSP.

W okresie sprawozdawczym prowadzono liczne działania w ramach edukacji ekologicznej. Gminy organizowały akcje, konkursy, imprezy plenerowe oraz rozpowszechniały ulotki dotyczące ochrony środowiska. Edukację w zakresie gospodarki odpadami prowadził Celowy Związek Gmin CZG-12, który organizował liczne konkursy i akcje. Natomiast nadleśnictwa prowadziły edukację przyrodniczo-leśną.

W latach 2023-2024 prowadzony był monitoring stanu środowiska w powiecie sulęcińskim. Badania były wykonywane przez Inspekcję Ochrony Środowiska. Natomiast Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze prowadził kontrole w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska. Łącznie wykonano 68 kontroli. Działania te pozwolą na bieżące monitorowanie jakości środowiska i podejmowanie stosownych działań w przypadku wykrycia ewentualnych nieprawidłowości.

7. PONIESIONE KOSZTY NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ W LATACH 2023-2024

W tabelach nr 16 i 17 w kolumnie pn. „Poniesione koszty PLN” nie we wszystkich udało się określić poziom wydatkowanych środków finansowych na realizację zadań przez podmioty odpowiedzialne. Świadczy to o trudności w jednoznacznym określeniu kosztów realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza pozainwestycyjnych. Koszty tego rodzaju zadań są bowiem bardzo często kwalifikowane do kosztów bieżących związanych z funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych.

Wykonane zadania były finansowane ze:

1. Środków własnych podmiotów realizujących poszczególne zadania, a w szczególności z:
  - budżetu Powiatu Sulęcińskiego,
  - budżetów gmin z Powiatu Sulęcińskiego,
  - budżetu Województwa Lubuskiego,
  - budżet Państwa,
  - środki własne przedsiębiorstw, instytucji i mieszkańców.
2. Środków unijnych pochodzących z:
  - Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020,
  - Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,
  - Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko,
  - Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027.

3. Środków krajowych pochodzących z:

- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze,
- Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych,
- Funduszu Przeciwdziałania COVID-19,
- Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
- Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych,
- Lubuskiego Funduszu Samorządowego,
- Funduszu Leśnego.

4. Pożyczki i kredyty zaciągnięte w różnych bankach.

Łączny koszt poniesiony na realizację zadań w latach 2023-2024 wynosił 115 196 185,14 złotych, z czego Powiat Sulęciński wydał 2 990 629,09 złotych, a pozostałe jednostki wydały 112 205 556,05 złotych. Szczegółowy wykaz poniesionych wydatków w obrębie poszczególnych obszarów interwencji został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 18 Podsumowanie poniesionych kosztów na realizację działań w latach 2023-2024

Obszar interwencji	Koszty poniesione na zadania własne Powiatu	Koszty poniesione na zadania monitorowane	Koszty poniesione ogółem
	PLN		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	2 477 402,60	76 348 803,44	78 826 206,04
Zagrożenia hałasem	74 087,93	246 137,78	320 225,71
Pola elektromagnetyczne	Wydatki bieżące	Wydatki bieżące	Wydatki bieżące
Gospodarowanie wodami	-	1 794 375,59	1 794 375,59
Gospodarka wodno-ściekowa	-	24 165 194,57	24 165 194,57
Zasoby geologiczne	-	Wydatki bieżące	Wydatki bieżące
Gleby	Wydatki bieżące	6 000,00	6 000,00
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Wydatki bieżące	745 036,58	745 036,58
Zasoby przyrodnicze	65 852,58	7 852 064,44	7 917 917,02
Zagrożenia poważnymi awariami	358 285,98	626 135,10	984 421,08
Edukacja ekologiczna	15 000,00	421 808,50	436 808,54
Monitoring środowiska	-	Wydatki bieżące	Wydatki bieżące
RAZEM	2 990 629,09 + wydatki bieżące	112 205 556,05 + wydatki bieżące	115 196 185,14 + wydatki bieżące

Źródło: opracowanie własne.

Podsumowując cały okres obowiązywania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” na realizację zaplanowanych

działań i inwestycji, w latach 2021-2024, wydano łącznie 255 029 488,58 złotych, z czego Powiat Sulęciński wydał 15 626 333,71 złotych, a pozostałe jednostki wydały 239 403 154,87 złotych.

8. WSAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU SULĘCIŃSKIEGO

W „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” zostały określone wskaźniki monitorowania. Na podstawie wskaźników możliwe jest proste określenie tendencji zmian, czy analizowany wskaźnik poprawił się, pogorszył czy nie uległ zmianie. Wskaźniki zostały podzielone na poszczególne obszary interwencji.

Podstawowym źródłem informacji o wskaźnikach monitorowania efektywności Programu jest Główny Urząd Statystyczny, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Powiat Sulęciński, gminy z powiatu sulęcińskiego oraz inne jednostki organizacyjne.

Wskaźniki monitorowania uwzględniają wartość wskaźników w roku bazowym tj. w 2020 roku oraz wartość wskaźników w roku 2024. W przypadku braku danych za rok 2024 podano wartość wskaźnika dla roku 2023.

Tabela 19 Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028

Obszar interwencji	Wskaźnik (jednostka / źródło danych)	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnik (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2023/2024 rok) ⁸	Osiągnięta zmiana wskaźnika (porównanie wartości bazowej z docelową)
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Długość czynnej sieci gazowej dystrybucyjnej	GUS	161 878 m	176 901 m	Poprawa – systematyczna rozbudowa sieci gazowej, coraz większa liczba mieszkańców może korzystać z gazu
	Przylączy sieci gazowej	GUS	2 070 sztuk	2 426 sztuk	Poprawa – coraz większa liczba mieszkańców może korzystać z gazu, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza
	Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej	GUS	14,9 %	17,8%	Poprawa – coraz większa liczba mieszkańców może korzystać z gazu, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza
	Liczba kotłowni	GUS	69 sztuk	90 szt.	Poprawa – zwiększenie liczby lokalnych kotłowni na terenie powiatu. Emisja zanieczyszczeń powietrza ze zorganizowanego źródła ciepła jest mniejsza niż w przypadku indywidualnych źródeł
	Długość sieci ciepłej	GUS	4,2 km	4,2 km	Brak istotnych zmian – długość sieci ciepłej nie zmieniła się

⁸ Dane za 2024 roku dla większości wskaźników nie były dostępne w momencie opracowania Raportu (wg stanu na dzień 15.04.2025 r.)

Obszar interwencji	Wskaźnik (jednostka / źródło danych)	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnik (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2023/2024 rok) ⁸	Osiągnięta zmiana wskaźnika (porównanie wartości bazowej z docelową)
	Emisja substancji z zakładów szczególnie uciążliwych na terenie powiatu: - pyłowych - gazowych	GUS	- 23 Mg/rok - 8 212 Mg/rok	- 15 Mg/rok - 6 949 Mg/rok	Poprawa – zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł przemysłowych, poprawa jakości powietrza
	Substancje, dla których stwierdzono klasę C wg kryterium ochrony zdrowia w strefie lubuskiej	GIOŚ RWMS w Zielonej Górze	Benzo(a)piren, Ozon (poziom docelowy i poziom celu długoterminowego)	Ozon (poziom celu długoterminowego)	Poprawa - mniej zanieczyszczeń przekroczyło dopuszczalne normy. Dopuszczalne normy dla ozonu (poziom docelowy) oraz dla benzo(a)pirenu nie zostały przekroczone.
	Liczba instalacji OZE	Urząd Regulacji Energetyki	9 sztuk Moc – 4,099 MW	17 sztuk Moc – 13,854 MW	Poprawa – zwiększenie wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza
ZAGROŻENIA HAŁASEM	Przypadki przekroczeń dopuszczalnych wartości poziomu hałasu drogowego	GIOŚ RWMS w Zielonej Górze	Brak pomiarów (ostatnie pomiary w 2018 r. w m. Wędrzyn, Trzemeszno Lubuskie i Boczów - przekroczenia dopuszczalnego)	Brak przekroczeń (pomiary zostały przeprowadzone w 2023 roku w Lubniewicach)	Brak możliwości porównania wskaźników

Obszar interwencji	Wskaźnik (jednostka / źródło danych)	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnik (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2023/2024 rok) ⁸	Osiągnięta zmiana wskaźnika (porównanie wartości bazowej z docelową)
			poziomu dźwięku dla pory dnia i nocy)		
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Przypadki przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	GIOŚ RWMS w Zielonej Górze	0	0	Brak istotnych zmian – nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych norm dla pól elektromagnetycznych
GOSPODAROWANIE WODAMI	Liczba (odsetek) JCWP rzecznych o stanie/potencjale ekologicznym co najmniej dobrym – badanych w danym roku	GIOŚ RWMS w Zielonej Górze	1 z 8 (JCWP Pliszka od źródeł do Konotopu)	W 2023 i 2024 roku wykonano jedynie klasyfikację wskaźników bez określania stanu/potencjału ekologicznego	Brak możliwości porównania wskaźników
	Liczba (odsetek) JCWP jezior o stanie/potencjale ekologicznym co najmniej dobrym – badanych w danym roku	GIOŚ RWMS w Zielonej Górze	0 z 2	W 2023 i 2024 roku wykonano jedynie klasyfikację wskaźników bez określania	Brak możliwości porównania wskaźników

Obszar interwencji	Wskaźnik (jednostka / źródło danych)	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnik (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2023/2024 rok) ⁸	Osiągnięta zmiana wskaźnika (porównanie wartości bazowej z docelową)
				stanu/potencjału ekologicznego	
	Liczba stanowisk monitoringu JCWPd, dla których stwierdzono co najmniej dobry stan – badanych w danym roku	GIOŚ RWMS w Zielonej Górze	1 z 1	W 2023 i 2024 roku monitoring wód podziemnych nie był prowadzony na terenie powiatu	Brak możliwości porównania wskaźników
	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	GUS	1 950,7 dam ³	1 818,8 dam ³	Poprawa – zmniejszenie zużycia wody na potrzeby gospodarki i ludności. Odnotowano spadek zużycia wody z wodociągów, w przemyśle i w napełnianiu stawów.
	Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	GUS	31,2 m ³	29,7 m ³	Poprawa – zużycie wody w gospodarstwach domowych zmniejszyło się
	Długość wałów przeciwpowodziowych	PGW Wody Polskie	42,19 km	Okolo 43 km	Brak istotnych zmian
	Długość rowów melioracyjnych	PGW Wody Polskie	630 km	557 km	Pogorszenie – długość rowów melioracyjnych zmniejszyła się
	Liczba budowli piętrzących	PGW Wody Polskie	65 sztuk	65 sztuk	Brak istotnych zmian – liczba budowli piętrzących nie zmieniła się

Obszar interwencji	Wskaźnik (jednostka / źródło danych)	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnik (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2023/2024 rok) ⁸	Osiągnięta zmiana wskaźnika (porównanie wartości bazowej z docelową)
GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Długość sieci wodociągowej: - ogółem - w miastach	GUS	- 425,7 km - 92,4 km	- 430,0 km - 95,3 km	Poprawa – systematyczna rozbudowa sieci wodociągowej zapewnia możliwość podłączenia mieszkańców i korzystania z dobrej jakości wody.
	Odsetek ludności korzystającej z wodociągu	GUS	92,7%	92,9%	Poprawa – coraz większa liczba mieszkańców ma zapewniony dostęp do sieci wodociągowej
	Długość sieci kanalizacyjnej: - ogółem - w miastach	GUS	- 185,7 km - 63,7 km	- 187,1 km - 64,4 km	Poprawa – systematyczna rozbudowa sieci kanalizacyjnej zapewnia możliwość podłączenia mieszkańców, prowadzi do likwidacji zbiorników bezodpływowych, mniej zanieczyszczeń trafia bezpośrednio do wód i ziemi
	Odsetek ludności korzystającej z kanalizacji	GUS	66,4%	66,9%	Poprawa – podłączanie nowych odbiorców do sieci kanalizacyjnej
	Liczba oczyszczalni ścieków	GUS, Gminy	8 sztuk	8 sztuk	Brak istotnych zmian – liczba oczyszczalni ścieków nie zmieniła się

Obszar interwencji	Wskaźnik (jednostka / źródło danych)	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnik (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2023/2024 rok) ⁸	Osiągnięta zmiana wskaźnika (porównanie wartości bazowej z docelową)
ZASOBY GEOLOGICZNE	Liczba wydanych koncesji na wydobywanie kopalin	Ministerstwo, Urząd Marszałkowski, Powiat	5 koncesji	6 koncesji (wg stanu na 14.03.2025 r.)	Pogorszenie – zwiększenie liczby wydanych koncesji. Wydobywanie kopalin powoduje degradację terenu, może powodować obniżenie poziomu wód podziemnych. Konieczność rekultywacji terenów poeksploatacyjnych
GLEBY	Powierzchnia terenów zrekultywowanych – na podstawie decyzji w sprawie rekultywacji terenów zdewastowanych i zdegradowanych wydanych w danym roku	Powiat	0 ha	0 ha	Brak istotnych zmian
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Masa odebranych odpadów komunalnych	Gminy	13 807,1003 Mg	14 340,004 Mg	Pogorszenie – mieszkańcy powiatu wytworzyli więcej odpadów komunalnych.
	Masa niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych	Gminy	8 460,5200 Mg	8 512,546 Mg	Pogorszenie – zebrano od mieszkańców powiatu więcej niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Konieczność ich zagospodarowania w odpowiednich instalacjach lub składowania na składowiskach odpadów

Obszar interwencji	Wskaźnik (jednostka / źródło danych)	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnik (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2023/2024 rok) ⁸	Osiągnięta zmiana wskaźnika (porównanie wartości bazowej z docelową)
	Liczba Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych funkcjonujących na terenie powiatu	Gminy	3	4	Poprawa – zwiększenie liczby punktów, do których mieszkańcy mogą bezpłatnie przekazać wybrane frakcje odpadów. Możliwość poddania tych odpadów recyklingowi lub odzyskowi
	Masa wyrobów azbestowych pozostała do unieszkodliwienia	Baza azbestowa	5 152,248 Mg (wg stanu na 21.06.2021 r.)	4 749,019 Mg (wg stanu na 14.03.2025 r.)	Poprawa - zmniejszenie masy wyrobów zawierających azbest, która pozostała do unieszkodliwienia. Systematyczne usuwanie wyrobów azbestowych jest możliwe dzięki finansowemu wsparciu dla mieszkańców. Zmniejszenie zagrożenia występowania chorób azbestozależnych
	Liczba dzikich wysypisk odpadów w danym roku	Gminy	0	0	Brak istotnych zmian – na terenie powiatu nie odnotowano dzikich wysypisk odpadów
ZASOBY PRZYRODNICZE	Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	GUS	58 236,89 ha	58 231,99 ha	Pogorszenie – zmniejszenie powierzchni obszarów prawnie chronionych w wyniku zmian w rezerwacie przyrody Dolina Postomii
	Liczba pomników przyrody	Gminy, CRFOP	131 sztuk	135 sztuk	Poprawa – zwiększenie liczby pomników przyrody. Ustanowiono

Obszar interwencji	Wskaźnik (jednostka / źródło danych)	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnik (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2023/2024 rok) ⁸	Osiągnięta zmiana wskaźnika (porównanie wartości bazowej z docelową)
					nowe pomniki przyrody w gminie Sulęcín i gminie Torzym
	Powierzchnia terenów zieleni (parki, zieleńce, zieleń uliczna, zieleń osiedlowa)	GUS	126,44 ha	128,95 ha	Poprawa – zwiększenie powierzchni terenów zielonych, poprawa estetyki powiatu, zwiększenie miejsc odpoczynku dla mieszkańców, pozytywny wpływ na jakość środowiska i zdrowie ludzi
	Powierzchnia: - gruntów leśnych - lasów	GUS	- 67 538,66 ha - 65 378,17 ha	- 67 568,62 ha - 65 405,62 ha	Poprawa – nieznaczne zwiększenie powierzchni gruntów leśnych i lasów na terenie powiatu
	Lesistość powiatu	GUS	55,5%	55,6%	Poprawa – nieznaczne zwiększenie lesistości powiatu
ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI	Liczba zakładów o zwiększonym ryzyku (ZZR) oraz zakładów o dużym ryzyku (ZDR) wystąpienia poważnej awarii przemysłowej	WIOŚ w Zielonej Górze	0	0	Brak istotnych zmian – tego typu zakłady nie występują na terenie powiatu
	Liczba poważnych awarii w danym roku	WIOŚ w Zielonej Górze	0	0	Brak istotnych zmian – nie odnotowano poważnych awarii

Obszar interwencji	Wskaźnik (jednostka / źródło danych)	Źródło danych	Wartość bazowa wskaźnik (2020 rok)	Wartość docelowa wskaźnika (2023/2024 rok) ⁸	Osiągnięta zmiana wskaźnika (porównanie wartości bazowej z docelową)
EDUKACJA EKOLOGICZNA	Liczba akcji edukacyjnych w danym roku	Powiat, Gminy	Około 10 akcji	Około 15 akcji	Poprawa – systematyczne prowadzenie edukacji ekologicznej, podnoszenie wiedzy mieszkańców powiatu o ochronie przyrody, gospodarowaniu odpadami, konieczności oszczędzania wody oraz możliwości uzyskania dofinansowania na działania proekologiczne
MONITORING ŚRODOWISKA	Liczba przeprowadzonych kontroli podmiotów korzystających ze środowiska w danym roku	WIOŚ w Zielonej Górze	77 kontroli z WIOŚ	37 kontroli z WIOŚ	Poprawa – na terenie powiatu prowadzone są systematyczne kontrole podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Porównanie liczby kontroli z poszczególnych lat nie jest możliwe.

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Porównując rok docelowy⁹ 2024 do roku bazowego 2020 odnotowano następujące tendencje zmian.

W przypadku obszaru interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza większość wskaźników monitorowania uległa poprawie. Jednym z najważniejszych wskaźników to poprawa jakości powietrza w strefie lubuskiej, do której należy powiat sulęciński. W 2024 roku nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych norm dla ozonu (poziom docelowy) oraz dla benzo(a)pirenu, które były przekroczone w roku bazowym. Mimo to w dalszym ciągu występują przekroczenia dopuszczalnych norm dla ozonu (poziom celu długoterminowego). W roku docelowym nastąpiła rozbudowa sieci gazowej, a co za tym idzie nastąpił wzrost przyłączy gazowych i zwiększył się procent ludności korzystającej z tej sieci. Gaz ziemny emituje mniej dwutlenku węgla i innych zanieczyszczeń w porównaniu z innymi paliwami kopalnymi, takimi jak węgiel czy ropa naftowa, co czyni go bardziej przyjaznym dla środowiska. Zwiększyła się również liczba lokalnych kotłowni wytwarzających ciepło. Zorganizowane źródło ciepła emituje do powietrza mniej zanieczyszczeń niż indywidualne źródła, w których mogą być spalane odpady lub paliwa o niskiej wydajności energetycznej. Odnotowano także mniejszą emisję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych pochodzącą ze źródeł przemysłowych. Na terenie powiatu energia odnawialna pozyskiwana jest z coraz większej liczby instalacji. Użytkowanie OZE nie generuje powstawania gazów cieplarnianych, zmniejsza zużycie energii elektrycznej, która wytwarzana jest z paliw kopalnych. Wszystkie to wpływa na poprawę jakości powietrza na terenie powiatu oraz zmniejszenie liczby dni ze złą jakością powietrza.

W roku 2023 prowadzono pomiary hałasu komunikacyjnego w Lubniewicach. Uzyskane wyniki nie wskazywały na przekroczenie dopuszczalnych norm hałasu. W przypadku pól elektromagnetycznych nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych norm w badanych punktach pomiarowych.

W zakresie gospodarki wodnej poprawie uległ wskaźnik dotyczący zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności - zmniejszenie zużycia wody o 6,8% w porównaniu do roku 2020. Natomiast w gospodarstwach domowych jeden mieszkaniec powiatu zużył mniej wody o 1,5 m³. Należy w dalszym ciągu chronić zasoby wody pitnej przed nadmiernym ich eksploataowaniem poprzez retencjonowanie wód, np. retencja przydomowa (magazynowanie wody opadowej w specjalnych pojemnikach lub oczkach wodnych), retencja zbiornikowa (magazynowanie wody w naturalnych zbiornikach wodnych oraz w sztucznych zbiornikach), retencja korytowa (gromadzenie wody w rowach melioracyjnych, ciekach i kanałach). Zmniejszyła się długość rowów melioracyjnych co może wpłynąć na gorsze zatrzymywanie wody w glebie. Przed skutkami ewentualnej powodzi mieszkańców powiatu chronią wały przeciwpowodziowe, których długość nie zmieniła się w porównaniu do roku 2020.

Przeprowadzone w ostatnich latach inwestycje w rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wpłynęły na poprawę wskaźników – wzrost długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, wzrost rzeczywistej liczby mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Mieszkańcy korzystają z dobrej jakości wody pitnej, a ścieki odprowadzane są do

---

⁹ W większości przypadków wskaźnik podany jest według stanu na koniec 2023 roku ze względu na brak danych za rok 2024.

oczyszczalni ścieków, czyli mniej zanieczyszczeń trafia bezpośrednio do wód i ziemi. W wyniku rozbudowy sieci kanalizacyjnej likwidowane są zbiorniki bezodpływowe, które mogą powodować zanieczyszczenie wód podziemnych i gleb w wyniku niekontrolowanego pozbywania się nieczystości płynnych lub osadów ściekowych.

W roku 2024 liczba koncesji na wydobywanie kopalin zwiększyła się o koncesję dla złoża piasków i żwirów. W związku z tym zwiększyła się presja na środowisko naturalne, w szczególności na gleby oraz poziom wód podziemnych. Po zakończonej eksploatacji tereny te wymagają przeprowadzenia rekultywacji.

Wszyscy mieszkańcy powiatu zobowiązani są do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów, a mimo to w roku docelowym (2023 rok) odebrano więcej zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych niż w roku 2020. Odebrano także więcej łącznej masy odpadów komunalnych o 3,7%. Odpady te wymagają odpowiedniego zagospodarowania w instalacjach lub składowania na składowiskach odpadów. Mieszkańcy powiatu mają także możliwość przekazania odpadów do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, do których można bezpłatnie oddać wybrane frakcje odpadów.

Systematycznie z terenu powiatu unieszkodliwiane są wyroby zawierające azbest, ich ilość pozostała do unieszkodliwienia jest coraz mniejsza. Wyroby te powinny być zlikwidowane do końca 2032 roku, aby nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia mieszkańców.

W 2023 roku zmniejszyła się powierzchnia obszarów objętych ochroną prawną na skutek zmniejszenia powierzchni rezerwatu przyrody Dolina Postomii. Nieznacznie zwiększyła liczba pomników przyrody. Zwiększyła się również powierzchnia terenów zieleni urządzonej, gruntów leśnych i lasów. Wszystkie te wskaźniki będą miały wpływ na zwiększenie pochłaniania zanieczyszczeń przez rośliny, produkcję tlenu, obniżenie temperatury otoczenia, zwiększenie retencji wodnej, zahamowanie silnych wiatrów.

Na terenie powiatu nie ma zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii. W 2024 roku nie odnotowano poważnych awarii. Przeprowadzono liczne akcje edukacyjne skierowane do dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców powiatu sulęcińskiego.

Analizując wskaźniki monitorowania efektywności realizacji Programu ochrony środowiska można stwierdzić, że większość z przyjętych wskaźników wykazuje pozytywne, z punktu widzenia środowiskowego tendencje zmian, w odniesieniu do roku bazowego tj. 2020, co wskazuje na skuteczność realizowanych działań zaplanowanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028”. Przyjęte w Programie cele i kierunki interwencji były adekwatne do zidentyfikowanych problemów środowiskowych. Aby stan środowiska na terenie powiatu sulęcińskiego w dalszym ciągu ulegał poprawie należy opracować i uchwalić nowy Program ochrony środowiska, w którym zostaną określone cele środowiskowe, a ich osiągnięcie będzie możliwe poprzez realizację konkretnych działań i inwestycji.

9. PODSUMOWANIE

W „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” zaplanowano łącznie 15 zadań własnych, czyli takich które były realizowane i finansowane przez Powiat Sulęciński lub przez jednostki organizacyjne Powiatu. W latach 2023-2024 zrealizowano wszystkie zaplanowane inwestycje i działania. Część z zadań jest wykonywanych w sposób ciągły za pomocą prowadzonych kontroli, wydawanych decyzji administracyjnych czy opracowania dokumentów planistycznych.

W przypadku zadań monitorowanych, czyli takich które były realizowane i finansowane przez różne jednostki np. gminy, zarządców dróg, nadleśnictwa, większość zadań zaplanowanych do wykonania w latach 2023-2024 w Programie ochrony środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego została zrealizowana. Ogólnie zaplanowano 63 zadania, z czego tylko 9 zadań nie zostało wykonanych. Część z tych zadań zostanie zrealizowana w późniejszym terminie.

Podsumowując, w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Sulęcińskiego na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028” zaplanowano łącznie 78 działań/inwestycji, z czego wykonano 69, czyli w latach 2023-2024 wykonano 88,5% wszystkich zaplanowanych zadań i inwestycji.

Zadania monitorowane, które nie zostały zrealizowane to:

- Rozbudowa sieci ciepłowniczej,
- Wymiana kotła na pompę ciepła z kolektorami słonecznymi w budynku Nadleśnictwa Torzym,
- Rozbudowa dróg krajowych nr 22, nr 24 i nr 92,
- Wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza tereny zabudowane,
- Odbudowa budowli regulacyjnych i roboty regulacyjne na Warcie od km 0,0 (m. Kostrzyn n/Odrą) do km 68,2 (m. Santok),
- Budowa ścieżki edukacyjnej przy Nadleśnictwie Torzym.

Brak realizacji ww. zadań wynika z braku wystarczających środków finansowych, braku potrzeby realizacji danego działania lub przesunięcia terminu realizacji na lata późniejsze. Dlatego należy w kolejnych latach poczynić starania, aby te działania zostały zrealizowane, jeżeli ich realizacja będzie zasadna.

W kolejnych latach należy kontynuować remonty dróg, jak również należy dążyć do ograniczania prędkości ruchu, wprowadzać środki trwałego uspokajania ruchu, tworzyć pasy zwartej zieleni ochronnej. Należy również zachęcać mieszkańców do korzystania z transportu publicznego oraz rozbudowywać system ścieżek rowerowych i ciągów pieszych. Aby ograniczyć emisję zanieczyszczeń do powietrza należy udzielać dotacji dla mieszkańców na zmianę systemu ogrzewania lub zachęcać mieszkańców do korzystania z ogólnopolskich programów, poprawiać efektywność energetyczną budynków poprzez ich termomodernizację, montować instalacje do pozyskiwania energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej, jak i zachęcać mieszkańców do korzystania z tych rozwiązań w budynkach mieszkalnych.

Należy w kolejnych latach zachęcać mieszkańców do korzystania z dotacji na zakup zbiorników do zbierania wody opadowej, aby ograniczyć zużycie wody pitnej na cele ogrodowe. Realizacja działań w zakresie zwiększania retencyjności terenu będą korzystne dla środowiska ze względu na coraz częstsze długoterminowe susze.

Zaleca się kontynuowanie rozbudowy sieci kanalizacyjnej zarówno sanitarnej jak i deszczowej. Należy dążyć do likwidacji zbiorników bezodpływowych poprzez podłączanie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej. Podłączenie większej liczby mieszkańców do sieci kanalizacyjnej spowoduje produkcję większej ilości ścieków, dlatego mogą być potrzebne inwestycje w zakresie modernizacji oczyszczalni ścieków.

W kolejnych latach należy w dalszym ciągu uświadamiać mieszkańców w zakresie ograniczania wytwarzanych odpadów oraz prawidłowego prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Działania te przyczynią się do zmniejszenia odpadów komunalnych trafiających na składowiska odpadów i umożliwią poszczególnym gminom osiągnięcie coraz wyższych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. Należy kontynuować wsparcie finansowe dla mieszkańców na usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest. Wyroby te powinny zostać całkowicie usunięte do końca 2032 roku, dlatego należy zintensyfikować te działania.

Należy dbać o zasoby przyrodnicze i bioróżnorodność przyrodniczą, gdyż tereny chronione zajmują 49,5% powierzchni powiatu. Obszary prawnie chronione i obowiązujące na nich zakazy powinny być uwzględniane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Nadleśnictwa powinny prowadzić zrównoważoną gospodarkę leśną opartą o plany urządzania lasu. Należy pielęgnować i zakładać nowe tereny zielone aby polepszyć warunki klimatyczne w miejscowościach, a mieszkańcy powiatu mieli miejsca do wypoczynku.

Ważnymi działaniami, które należy kontynuować to edukacja ekologiczna mieszkańców powiatu. Organizowanie różnych akcji, konkursów, prelekcji, publikacji i rozpowszechnianie ulotek na temat gospodarki odpadami, szkodliwości spalania odpadów w piecach, konieczności ograniczania zużycia wody i ochrony przyrody będzie podnosić świadomość ekologiczną mieszkańców.

W trakcie pozyskiwania danych do Raportu napotkano trudności związane z przekazywaniem informacji od Instytucji i innych podmiotów zaangażowanych w realizację Programu. Często przekazane informacje były niepełne, o różnym stopniu szczegółowości. Przyczyn niepełnych informacji można upatrywać w bardzo szerokim zakresie przedstawianych danych, odnoszących się do przedsięwzięć z szeroko rozumianej dziedziny ochrony środowiska, różnego stopnia realizacji poszczególnych zadań, a także w dokonywanych na bieżąco zmianach w zakresie zadań realizowanych przez poszczególne jednostki oraz w braku szczegółowego ewidencjonowania danych lub braku możliwości poświęcenia czasu na ich zebranie dla potrzeb wypełnienia ankiety.